

TrendLakás.hu

BÚTORAJÁNLO MAGAZIN

Lakberendezési és életmódmagazin • III. évfolyam 2010/május-június

KÉKFESTŐ,
CSIPKE,
FAFARAGÁS,
KALOTASZEG

RÉGI AZ ÚJBAN

MOSOGATÁS
OKOSAN

BÚTORDESIGN
ITTHON

MAGYAROS ÍZEK

ÚJ UTAK

A SZELEKTÍV

HULLADÉKGYŰJTÉSSEN

www.trendlakas.hu

Bútorajánló a köbön, lakberendezés a neten!

NAGYVÁSÁRLÓK, BERUHÁZÓK RÉSZÉRE EGYEDI KEDVEZMÉNYEK!

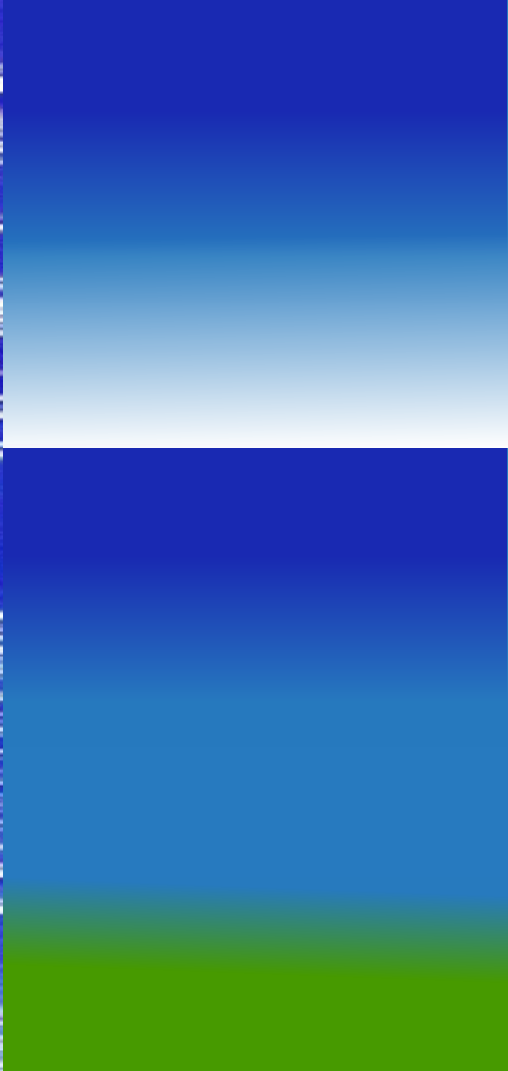
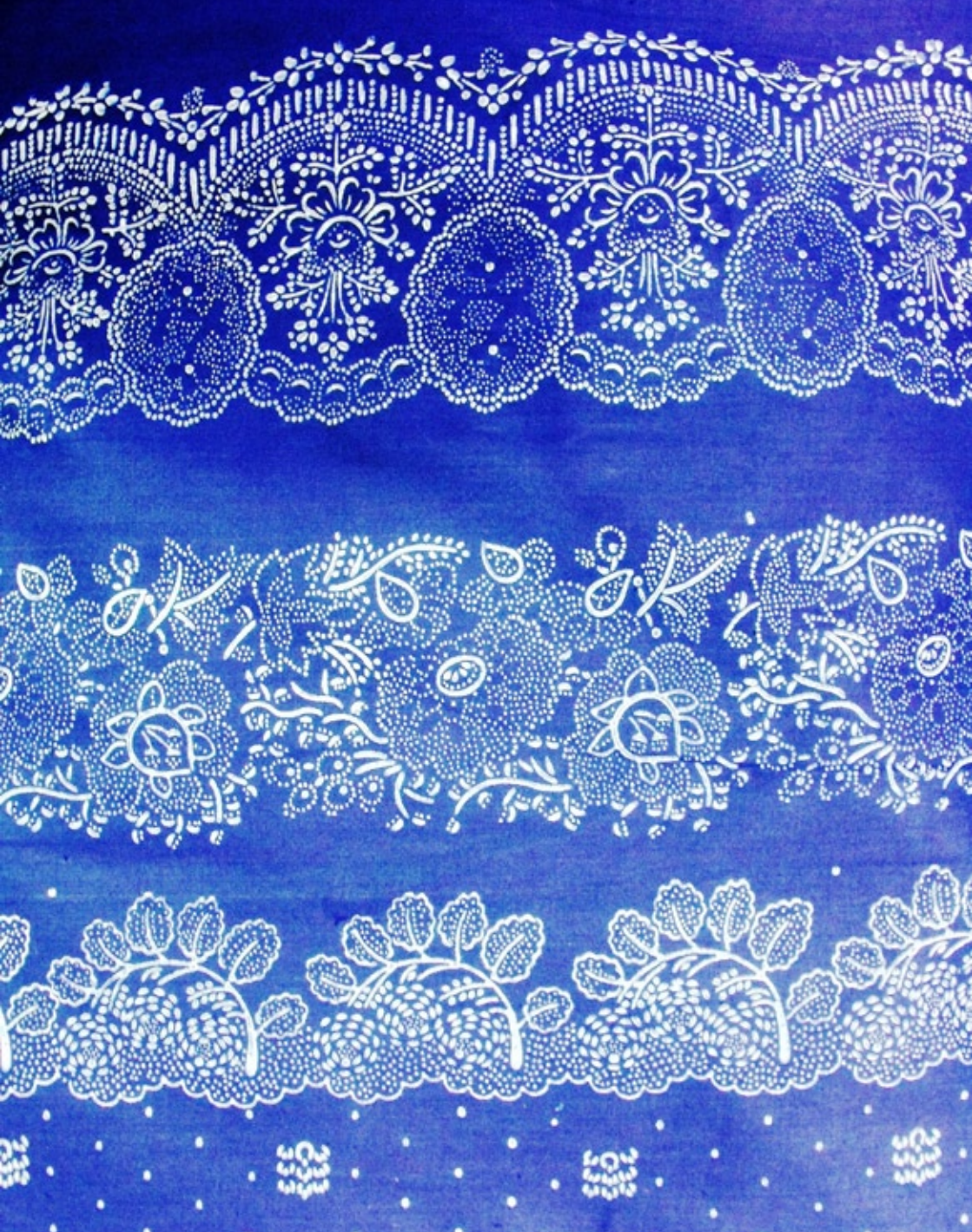

**KOMPLETT
IRODABERENDEZÉSEK
KULCSRAKÉSZ
ÁTADÁSSAL,
AKÁR
2 HÉTEN
BELÜL!**

MARKET ÁRUHÁZ – IRODABÚTOR-STÚDIÓ

Budapest, XXIII. ker., Nagykőrösi út 349. (A Nagybani Piac mellett.)

KEDVES OLVASÓINK!

Oldalunk, illetve magazinunk folyamatosan alakul, hiszen szeretnénk a lehető legjobbat kihozni belőle. A jövőben kevésbé az ajánlókra helyezük a hangsúlyt, a legnagyobb energiát az Önök által is preferált lakberendezési témák megírásába fektetjük. Elmarad a film-, az étterem- és a kávézóajánló, helyettük inkább szakkönyveket, szakvásárokat szeretnénk bemutatni, szakmai eseményekre felhívni a figyelmet.

A májusi-júniusi lapszám elsősorban magyar termékekkel, magyar tervezőkkel, formavilággal, díszítésekkel és színekkel foglalkozik. Célunk az, hogy kortárs alkotókat mutassunk be, de egy pillantást vessünk azért a múlt művészetére, művészeire is. Ezért külön cikkben foglalkozunk a múlt században létrehozott szecesszióval, a mai bútorfestéssel, de egy harmadikban a régi díszítésekkel, motívumokkal is, amelyek korunk dizájnjában is újra fellelhetők. Egy rövid írásban bemutatjuk Szikszai László bútortervezőt, egy másikban pedig Majoros Zitával beszélgetünk többek között az ökodizájnról és a szitanyomásról. A magyar tervezők és formavilág mellett ejtünk néhány szót a tipikus magyar ízelekről is. Lapunk zöldtémája a szelektív hulladékgyűjtés mikéntje, valamint az energiatakarékos mosogatás. Májusban köszöntjük anyáinkat és gyermekeinket is, valamint a ballagó diákokat is virággal ünnepeljük – válogattunk néhány jóféle magyar fajtát. Nagyon szép napos májust és pihentető júniust kívánunk Önnek!

TARTALOM

- 8 RÉGI AZ ÚJBAN
- 10 BARLANGRAJZOK A XXI. SZÁZADBAN
- 14 KAVALKÁD: KÉKFESTŐ, CSIPKE, FAFARAGÁS

20 BÚTORDESIGN ITTHON

24 INTERJÚ: MAJOROS JUDIT -
PRINTA CONCEPT STORE

28 MOSOGATÁS OKOSAN

30 ÚJ UTAK
A SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉSBN

32 KULTURÁLIS AJÁNLÓK

LAKBERENDEZÉS

MAGYAROS MOTÍVUMOK, MAGYAROS
FORMÁK A LAKBERENDEZÉSBEN
BÚTORTERVEZÉS ÉS DIZÁJN
SZECESSZIÓ ÉS BÚTORFESTÉS

MAGYAROS MOTÍVUMOK — RÉGI AZ ÚJBAN

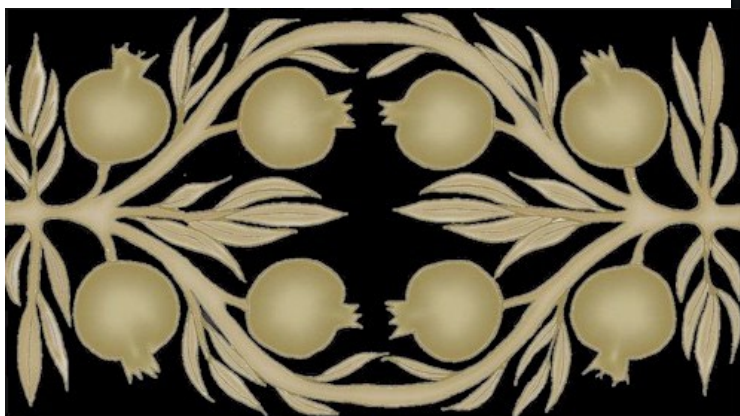
A magyar népművészet – megőrizve eredetiségét – sajátos helyet foglal el a keleti és a nyugati stílusok között. Népművésztünk jellemzője, hogy ötletes, formavilága változatos, díszítőelemeit a természet világából emeli át, a növények és az állatok leegyszerűsítésével, stilizálásával. A magyar népművészet sajátos jegyei alapján kiválóan alkalmas arra, hogy elemeit a mai modern lakberendezésben is felhasználjuk.

A díszítő lakberendezésben a növények és az állatok leegyszerűsítve egymás mellett jelennek meg, akár összefonódva is, például az S alakúan kunkorodó levélformák az állatok szarvalakjaiból keletkeznek. A növényi motívumok közül a virágoké (tulipán, szegfű,

rózsa) a főszerep a gránátalma és az életfa mellett. A szimbólumok elemei beleszövődnek a belső építészeti anyagokba (tapétákba, szőnyegekbe, kárpitokba, függönyökbe és egyéb textilekbe) és belevésődnek a lakberendezési tárgyakba (székekbe, bútorokba),

felveszik azok formáját (lámpák, fürdőszobai kiegészítők, egyéb apró tárgyak). Megjelenési formájuk számtalan alakot ölt egészen az ultramodern megtestesülésig. A múlt tapasztalatainak felhasználásával és a természethez való visszafordulással az alakot öltött szimbó-

A fürdőszobában elhelyezett, tulipán alakú kiegészítők szépen ívelő formájukkal a legegyszerűbb burkolatú fürdőszobát is elegánssá és egyedivé teszik.

Mindezek mellett nem feledkezhetünk meg a természet legkézenfekvőbb adottságáról, a növényekről, amelyek vázában vagy kaspóban elhelyezve nem csupán szépek, hanem életteli légkört is teremtenek.

Kalóczkai Marianna

lumok hatnak a tudatunkra vagy a tudattalainkra, és bárhol éljünk is, ki tudjuk használni az életünk gazdagítására.

A nappali vagy a háló enteriőrjében ahhoz, hogy még gazdagabban jelenhessenek meg a népművészeti elemek, használhatunk kispárnákat, terítőket, keramiákat, és ezt még tovább fokozhatjuk az anyagok változatosságával, például a horgolt csipkeanyagokkal és azok mintáival.

A konyha és az étkező az otthonunk szíve, ahol nemcsak a testünk táplálkozik, hanem a lelkünk is. Tápláló környezetünk kialakításánál figyelmet érdemelnek még a használati tárgyak (fazék, teáskanna, gyümölcstál, só- és borstartó, tányérok, bögrék stb.), melyeken a népi szimbólumok szintén hangsúlyos szerepet kaphatnak megjelenésükkel. A technika vívmányait felvonultató modern konyha ugyanis lenyűgöző látvány, de főzni már nem olyan kellemes benne, így a szigorú, merevebb fémmel teli konyhaterek is lágyíthatók természetes és szőtt anyagokkal. A konyhánkban bármilyen tárgy és anyag, edény, eszköz, amely a természetet képviseli, kellemesebbé teszi az életünket.

BARLANGRAJZOK A XXI. SZÁZADBAN

Unalmas környezetét már a crô-magnoni ember is díszítette, kifestette, 40 ezer évvel ezelőtt. 100 ezer éve, a neandervölgyi még nem. Az áttörés, ami emberré válásunkat jelentette, az többek között a szépérzék, a művészi gondolkodás megjelenése volt, és ezt a jellemvonásunkat máig megtartottuk.

Mi nem barlangban vagy mamutcsont kunyhóban lakunk, hanem minden apró részleteiben iparművészi igénnyel kidolgozott házakban, de az a vágyunk, hogy megszokott, megszeretett tárgyainkat közelebb hozva magunkhoz, személyessé, sajátunkká tegyük, mélyen bennünk maradt. Az átlagember azonban többnyire megelégszik mások, iparművészek, asztalosok, festők ízlésével, és divatos lakberendezési üzletekben vásárolnak, ahol készen kínálva a „személyes” stílust, igényes és szép tárgyakat is adnak.

Az olyan képzőművészek, mint Hajdú Edit, aki velünk együtt a crô-magnoni ember leszármazottja, ragaszkodva őseink szép szokásához, a leghétköznapibb tárgyainkat díszítik és teszik vonzóvá, egyedivé, megtartva azok funkcióját. Azt a mélyen bennünk szunnyadó üzenetet hirdetik, hogy a csak nálunk és csak

a mi jó ízlésünk szerint kialakított otthonban igazán jó élni. Asztal, szék, ajtó, szekrény minden lakásban van, ám alig néhányunkból tör elő az a bátorság, hogy személyessé téve díszítsük, kifessük ezeket. Az ösztön biztosan bennünk van, mindannyian szeretnénk kipingálni a falat, az autót vagy a padlót, de talán attól félünk, hogy nem sikerül, ronda lesz a drága bútor, ha hozzáér egy vendég, összepiszkolja a ruháját.

Tudjuk, hogy ha egy ágyat átfestünk, a változtatást nem lehet egy klikkeléssel visszaállítani az eredeti formájába. Hajdú Edit, aki festményeivel a gyerekszobákat is olyanná tudja varázsolni, hogy még a felnőttek is szívesebben vannak ott, mint az irodájukban, azt tanítja nekünk, hogy az ilyen bátortalan-ság csak lustaság, és ha nem is olyan magas színvonalon, mint ő, de bárki számára elérhető – megtanulva a könnyen elsajátítható technikát – az otthona műalkotássá változtatása, ahová mindenki szívesen jár, és ahol jó körülnézni.

Gurubi Ági

MÁJUSI VIRÁGÍZELÍTŐ

A május csodálatos hónap, tombol a tavasz, bár mostanában már inkább a nyár. Ezer és ezer illat úszik a levegőben, virágok, termések, zöld növények mámorító illata. Ilyenkor tartják a legtöbb esküvőt. Ilyenkor vonulnak a ballagó diákok hatalmas csokrokkal a kezükben. Ebben a hónapban ünnepeljük az anyákat és a gyerekeket is.

Fussuk át, milyen virágokat lehet és érdemes ilyenkor csokorba szedni, kompozícióba rendezni, díszíteni, ajándékozni vagy csak nevelni, illatozni hagyni és csodálni.

Az egyik legszebb, fantasztikus illatú, vadon termő virág az orgona (Syringa – latinul nádat, sípot jelent). Nevének eredete érdekes. A görög mitológia szerint egy nimfa (Syrinx) Pán elől menekülve változott át nádszállá, amelyből az isten sípsort készített, ez a pán-síp. A hangszerünk (orgona) neve is úgy kapcsolódhat a növényhez, hogy az orgonavirág szárából, ha elég nedves, készíthető síp is, azaz hangszerként is funkcionál.

Hazánkban nem őshonos, a Balkánról, Törökországból telepítették át őseink. Általában kettő és négy méter magasságúra növekvő cserje, amely leginkább a szárazabb, naposabb helyeket kedveli, ekkor terjed és virágzik. A nem annyira napos helyeken is szépen nő, de ott kevésbé hoz virágot. Sokszor erdők mellett találunk rá, de városban is megtalálhatók parkokban és bokrosabb, fásítottabb közterületeken. Egyénileg is nevelhető kertben, ehhez nemes orgonacsemetét érdemes vásárolni. Természetes környezetében a legszebb, tehát ha van kertünk, ne is habozzunk! Sze-

rezzük be a megfelelő csemetéket, és gondozzuk, mert meghálálja a törődést.

Ajándékba, alkalomra nem véletlenül választunk vágott virágokat – ezeket kimondottan ezért termesztik. A vadon termő, kedves kis virágokat fontos ott virulni hagyni, ahol nőnek, azonban a virágüzletből nyugodt szívvel megvehetjük a díszes növényeket. Vegyük például a kardvirágot! A kardvirág őshonos Magyarországon, fajtái a réti és a mocsári kardvirág. Utóbbi fokozottan, előbbi teljesen védett. Egyébként több mint 250 fajuk létezik, ezen belül pedig több ezer keresztezett fajta. Az üzletekben kapható nemesített változatok is emlékeztetnek a római gladiátorok rövid kardjára, innen kapta a nevét ugyanis a virág, latinul a *Gladiolus* elnevezésre hallgat. 1823-ban hozta létre az első keresztezett hibridet James Coleville angol botanikus. Több színben kapható, rendkívül mutatós, hatalmas és feltűnő. Olyannak ajándékozzuk csak, akinek illik személyiségéhez, aki szereti a látványos, különleges tárgyakat, aki nyitott a szokatlantira, mivel ebből a virágból érdekes, de mindenképp az átlagnál nagyobb csokrokat is lehet alkotni. Egy halk, romantikus hölgynek például nem ez a virág való, neki például választhatunk olyan csokrot, amelyben liliomok

határozzák meg az összképet, amelyet csak kisebb, finomabb, alig észrevehető virágok és zöldek lágyítanak kompozícióvá.

A liliom nemzetsége kilencven botanikai fajból áll, ezeket aztán tovább keresztezték, tehát megszámlálhatatlan hibrid él a földön. Győzzük kiválasztani a legszebbet, a pompázó pirosat, a halvány, enyhén pettyezett rózsaszínűt, a lágy lilát, az ártatlanul vakító fehéret vagy a pajkos citromsárgát. Kimondottan májusi–júniusi virág még a nőszirom vagy írisz is. Írisz azért, mert görögül szivárványt jelent, márpedig ez a virág is körülbelül annyi színben terem, ahány szín csak van ebben a különleges természeti jelenségben. Magyarul nőszirom, mert Diószegi Sámuel így nevezte el. Olyan háromszáz fajt ismer a botanikai szakma az északi földrészen, és ezeknek hibridjei már szintén megszámlálhatatlanok. Legismertebb itthon talán a lila és a fehér, ezeket kertekben, utcán magánházak mellett is láthatjuk, ugyanakkor nagyon jól mutatnak csokorban is – de ne innen szerezzük be a szálatokat! Az ügyes és tehetséges virágkötő olyan virághalmazt alkot a nősziromból is, amely illik a célszemélyhez, azaz a megajándékozni, felköszönteni kívánthoz.

– SzS –

Kékfestő

kétezer éves technika, méhviasszal nyomtatott minták, indigóval festett anyag. Legismertebb motívumok a virágok, például a tulipán, a rózsza, a szegfű. Sokszor látunk gyümölcsdíszítéseket, gránátalmákat, körtéket, de állatok is megjelennek a textíliákon, mint például a páva, a lepke. Minden forma túlmutat önmagán, saját jelentése van. A gránátalma a termékenységet ábrázolja, a tojás a továbbélést, a bazsarózsa pedig a tavaszt, a szerelmet.

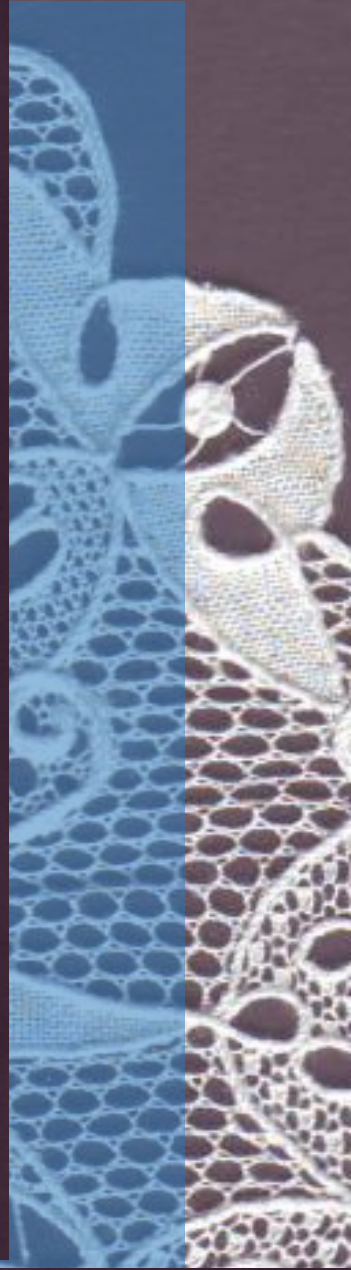
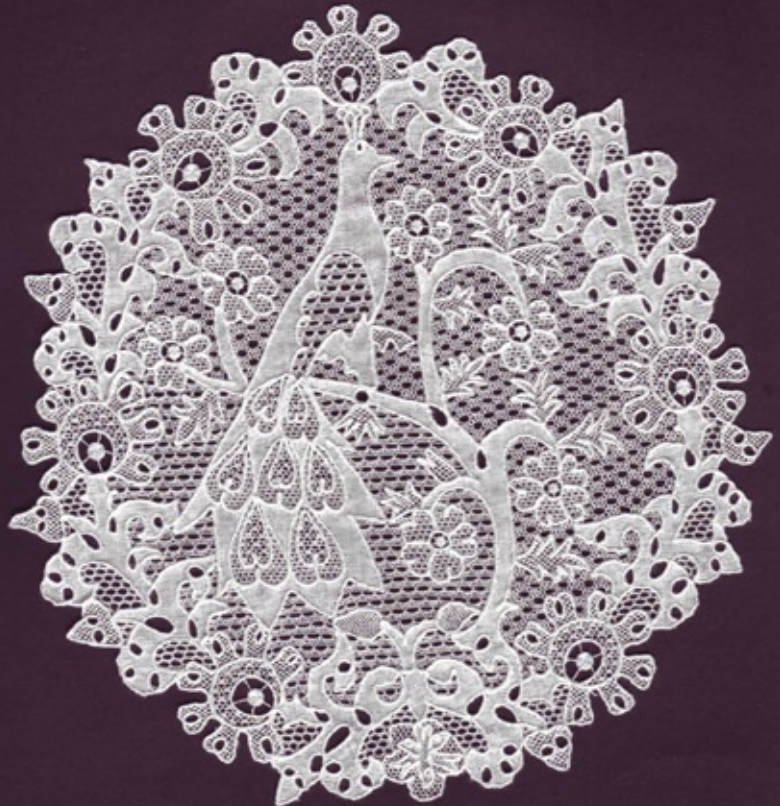
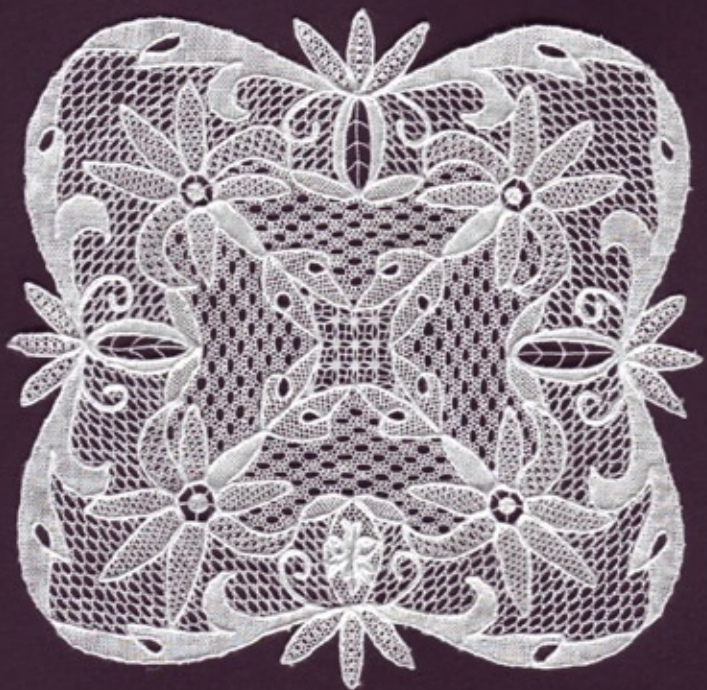
www.kekfestokovacs.hu

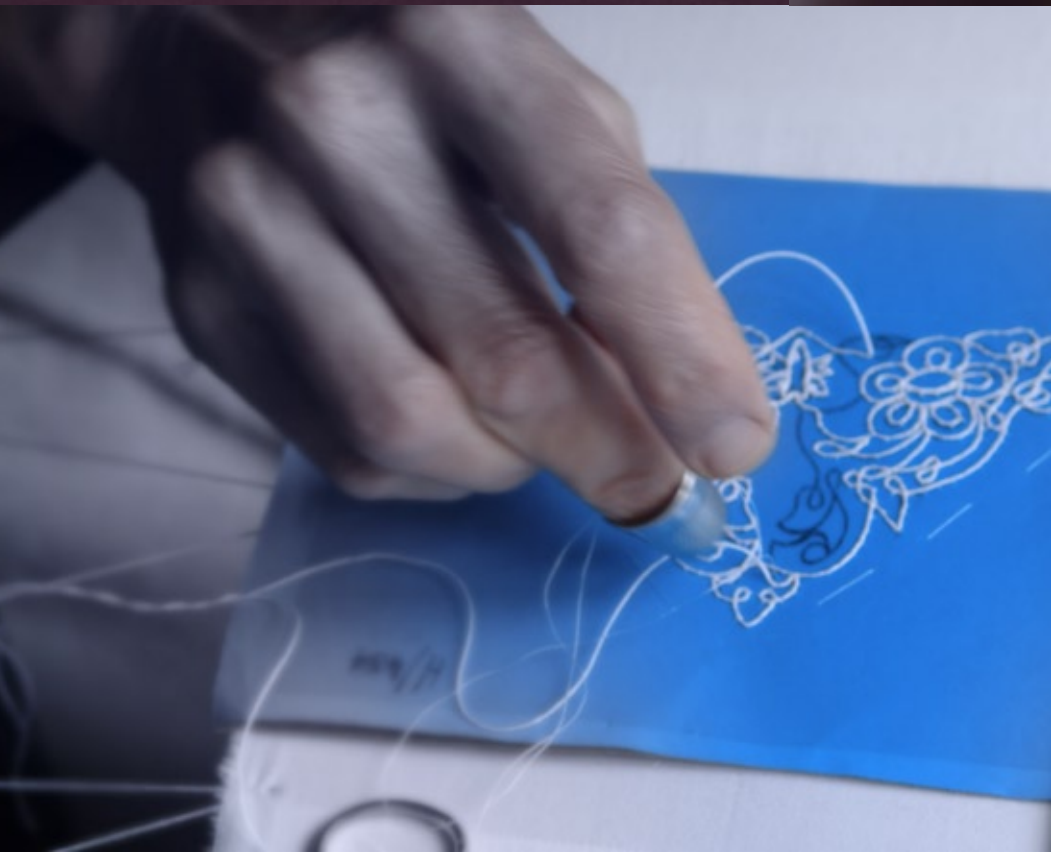

Kalotaszegi

Az egyik legismertebb magyar népviselet. Gazdag mintájú hímzés. Nyári háziszóttos vászon alapanyag, hímzés vastag pamutfonállal. Minden hímzés mindig egyszínű: kék, piros, fekete vagy fehér. Mintái: rózsza, tulipán, majoránna, mák, alma, körte. Ahol megtalálható volt Régen - lepedővégen, párnacsúcson, abroszon, törölközőn, ingvállon, és ahol ma találkozhatunk vele: lakás-kiegészítőkn, ruházaton.

CSIPKE

csetneki magyar horgolt csipke,
halasi csipke,
endrédi vert csipke,
höveji csipke,
hunnia csipke,
szolnoki csipke...
Hajócsipke,
horgolt csipke,
vert csipke,
zsinórcsipke,
ír csipke,
csomózott csipke.

www.halasicsipke.hu

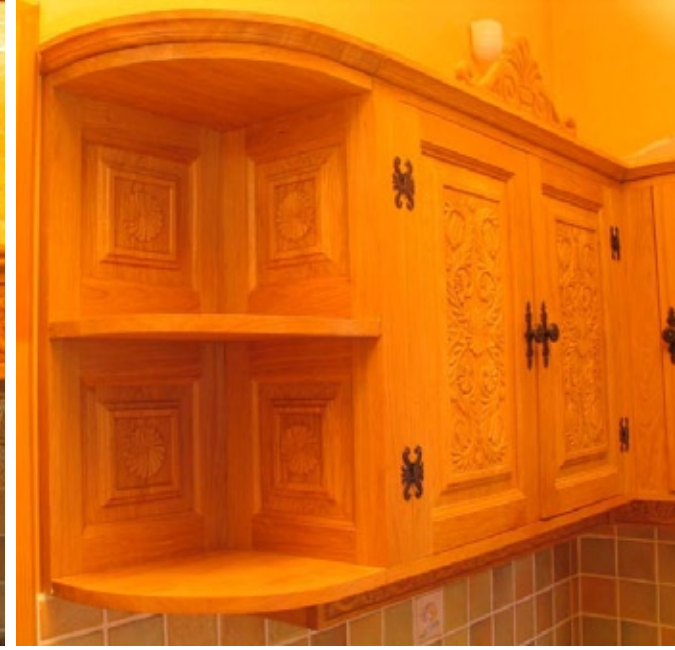
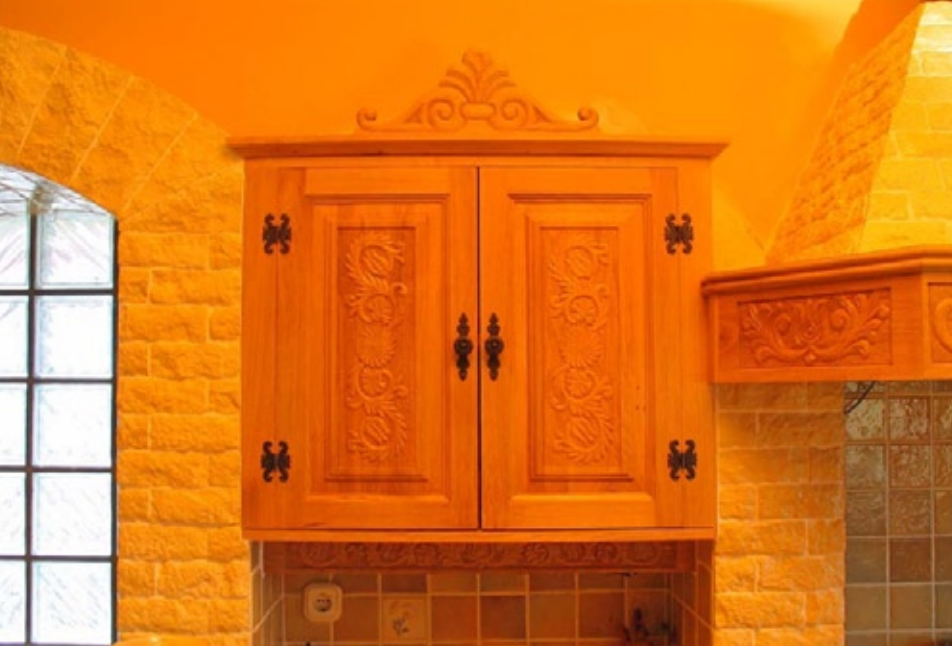

Fafaragás

faszobrászat, gyalupad, furdancs, ráspoly, rajzoló, mérők, befogók, ikerköves köszörű, rókafarkfűrész, láncfűrész, szalagcsiszoló, szúrófűrész, gyökérzet, fatörzs, ágazat, fatönk, bútümentszet, élfaragás, fejfamakett, ékrovás, karcolás, síkvésés, domború fafaragások.

www.fafaragomuhely.hu

BÚTORDESIGN ITTHON – SZIKSZAI LÁSZLÓ MUNKÁIRÓL

Annak ellenére, hogy Magyarország nem dizájn nagyhatalom, nem szűkölködünk új eredményekben, és nem igaz, hogy a magyarok ne lennének a dizájnélet meghatározó szereplői. Az utóbbi években a fogyasztók érdeklődése érzékelhetően megnőtt a kortárs lakberendezési tárgyak iránt. Ez az igény a bútortervezők fantáziáját is megdolgoztatja.

A számítógépes tervezéssel és a gyártástechnológia korszerűsödésével a kivitelezésnek szinte semmi nem szab gátat, így a bútortervezés napjainkban az egyik legdinamikusabban fejlődő ágazat. A bútorok kiválasztásánál a vásárlók nemcsak a funkció alapján döntenek, hanem más szempontokat is szem előtt tartanak. A lakásban elhelyezett új bútor lehet bizarr vagy humoros, lehet érzelmi szempontú választás eredménye, változatosabbá téve a lakásunkat, és ma már lehetőség van divatosabb, merészebb darabok kiválasztására is. Ebből is látszik a kettősség: a bútor legyen egyedi, ugyanakkor bárki tudja használni, ne csak az emberek egy bizonyos csoportja.

Egy ilyen kettősséget hangsúlyoz munkáiban a Soproni Egyetem Alkalmazott Művészeti Intézetének termékfejlesztő szakán végzett Szikszai László. Olyan bútorokat tervez és valósít meg, amelyek nem hiányozhatnak egyetlen háztartásból sem. Legismertebb munkája a Kabóca-szék, amelynek ötlete nemcsak a pihenőszékben valósult meg, hanem komplett bútorcsalád fejlődött ki belőle. Bútorai értékálló termékek, olyanok, amelyek több generáció megbecsülésének is örvendhetnek. Ez abban is megnyilvánul, hogy az egyes darabok könnyen kiegészíthetők, és jól variálhatók. Szikszai László bútorai anyaguknál fogva is időtállóak, és változatos fajtáikban

valósulnak meg, valamint a nemes anyagok használatával magas minőséget képviselnek. A Kabóca-család egyes darbjait bükkből, tölgyből, juharból, körtéből, cseresznyéből vagy dióból is választhatjuk.

Az asztalos-szakiskolában elsajátított alapok és az egyetemi tanulmányok – okleveles faipari mérnökként került ki – meghatározzák tervezői gondolkodásmódját és a faanyaggal való bánásmódját. Egy újfajta szemlélettel közeledik a faanyagokhoz, és a tervezésben nemcsak a faerezettel, hanem a színárnyalatokkal is operál. Ezeket a hatásokat úgy fokozza, hogy a gyakorlatban a felületkezeléshez

struktúrába beépülő viaszt, illetve olajokat. Míg a lakk merev, és idővel megtöredezik a bútoron, addig a viasz és az olajok nemcsak a fa természetes megjelenését hangsúlyozzák, de a faanyagoknak rugalmasságot biztosítanak, ezáltal a bútorek élettartamát is jelentősen növelik. A természetes alapanyagok és felületkezelő anyagok felhasználásával munkája környezettudatos. A bútorek hosszú távú használatának célkitűzésével a bútorek megbecsülésére és arra a tiszteletre nevel, hogy ne cseréljessük a minket körülvevő tárgyakat, hanem értékeljük a bútoreinket, mert azok az otthonunk részei.

Kalóczkai Marianna

NEM CSAK VIRÁGOK ÉS INDÁK

RÖVIDEN A MAGYAR SZECESSZIÓ BÚTORAIRÓL

Csodálatos, talán kissé túlzásba vitt díszítés. Az egyenesek, a derékszögek tudatos hanyagolása. A természet megidézése indákkal, virágokkal, állatfejekkel. Lágy ívek, hullámvonalak. Izgalmas, vibráló színvilág. És mégsem csupán ennyi...

A szecesszió a XIX. és a XX. század fordulóján jött létre mint egy újfajta művészeti irányzat. Az azt megelőző historizáló-eklektikus stílus ellenében alakult ki, igazán csak az 1970-es évektől értékelték eredményeit. Magyarországon a stílus legismertebb képviselői Lechner Ödön és Magyar Ede építész, akiknek a munkáiról egy külön írásban emlékezünk meg. Itt és most a bútorok kerülnek előtérbe.

A szerencsések láthatták az Iparművészeti Múzeum kiállítását, amelynek keretében megismerhették hazánk fiainak igényes alkotásait. Az adott időszakban közel sem volt elfogadott az új stílus, az új formavilág, azonban ami elkezdődött, azt már nem lehetett megállítani. Mint a kiállításon megtudhattuk, nem csupán ellenzői voltak a művészeti irányzatnak, hanem lelkes támogatói is. Emellett pedig meg lehet állapítani, hogy a szecesszióval valami új, valami modernebb dolog vette kezdetét a bútortervezésben és -gyártásban is. A bútorokat és a kiegészítőket nem csupán a pompa és az indák túlhalmozása jellemzi, hanem egyfajta kifinomult szépség is. Nemcsak virágszirom-lámpaerő és kacskaringós lábú szék született eme stílus jegyében, hanem szépen megmunkált, egyedi és jól funkcionáló bútorok is: szekrények, komódok, íróasztalok és ülőalkalmatosságok is.

A polgári szalonokban kecsesebb, kicsit filigránabb bútorok jelentek meg, de ismerünk a népiesebb motívumokat felhasználó darabokat is. Horti Pál (1865–1907) festő és iparművész tervezett szőnyeget, bútort és ékszert is az elsőként említett stílusban. Lakberendezési tárgyai leginkább a belga art nouveau stílusára hajaztak. A Ráth György-villa, azaz a mai Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum belső berendezése az ő tervei alapján készült. Toroczkai Wigand Ede (1869–1945) építész, iparművész, író a népi formavilágot részesítette előnyben, az erdélyi művészet elemeit építette be munkáiba. Ő egyébként részt vett az Országház építésében is Steindl Imre mellett. A magyar alkotók közül meg kell említeni még Nagy Lázárt, Faragó Ödönt, Lajta Bélát, Kozma Lajost, Maróti Gézát, Vágó Józsefet, Menyhért Miklóst, ifj. Bodon Károlyt, Rippl-Rónay Józsefet, és a sor nem teljes. Ők nem csupán hazánkban szereztek ismertséget alkotásaikkal, hanem némelyikük egészen messze, a Föld túloldalán is akár. A szecesszió jegyében született bútorok egyrészt finomságot tükröztek, kecsesség, hajlított formák, térbeli és síkban megtervezett ívek, finomság jellemezte őket. Másrészt népiesebb változataikban egyszerűbb, kicsit robusztusabb formák, népi virágmotívumokat felhasználó elemek gazdagították a bútorokat.

heartofeuropetours.com

ritabuheit.com

A Japán Kávéház telefonfülkéjének üveglakát Rippl-Rónai József tervei alapján Róth Miksa készítette. (kép: hotdog.hu)

A természetes, hajlított faanyag szépen érvényesült lakkozva, de a letisztultabb formákban is. Divatos volt a természetes faanyag színét a feketével kombinálni, ez a színvilág már az art nouveau felé mutatott. A kifinomult mellett persze megjelent a túldíszített is, a majdnem giccses, szirmokkal, virágokkal, bimbókkal, termésekkel és levelekkel teletűzdelt olvasólámpa, szék, óra, tüskör vagy egyéb kiegészítő is. Ezek az ornamentikus formák megjelentek a tapétákon, függönyökön és bútorkárpitokon is. A felhasznált anyagok között megtalálható az üveg, a fa és a fém – szinte mind csak és kizárólag kerekített formákkal.

Lehet, hogy nem volt egyszerű az új lendületet, az új formavilágot elfogadtatni a közvéle-

ménnyel, de a munka nem állt le, és több „társulat”, szakmai csoport segítette az alkotók munkáját: az Iparművészeti Társulat, a Nemzeti Szalon és a Bútorcsarnok szövetkezet. A magyar szecesszió központi iskolájának pedig az 1901-től 1921-ig működő Gödöllői Művésztelep tevékenységét tekinthetjük. A felsorolt művészek számos külföldi vásáron, kiállításon megjelentek – ma már egyértelműen szépek tartott – műveikkel.

– SzS –

antikea.hu

Gödöllői Városi Múzeum
kép: gkrte.hu

„JOBBAN ÖRÜLNÉK NEKI, HA A PRINTA NEM ÖKODIZÁJNÜZLET LENNE”

Majoros Zita

Printa Concept Store

A belváros és a sétálóutcák tőszomszédságában, a romkocsmákkal teli VII. kerület vadregényes utcáinak mélyén tavaly december óta létezik egy bohém tanya, amelyet a grafika egy speciális technikájának és a környezetet nem kizsákmányoló dizájnnek szenteltek. Galériájában kortárs grafikák, teázójában meleg italok és ingyen-WiFi, üzletének polcain egyedi használati tárgyak és ruhadarabok, műhelyében pedig bérelhető szitanyomó stúdió várja a betérőt. A betérő pedig szinte egészen biztosan ott is ragad több-kevesebb időre. A szitanyomás népszerűsítésére és az ökodizájnra fókuszáló Printa Concept Store-ról az egyik alapító és üzletvezető, Majoros Zita beszélt.

Trendlakás: *Mi hívta életre a Printát?*

Majoros Zita: Alapítótársammal, Claudia Martinsszal együtt egyaránt az a tapasztalatunk, hogy a mai trendek azt mutatják, hogy nagy az igény az élményközpontú üzletekre: ez a művészfogyasztókra is igaz, ők is keresik az élményt a vásárlás mellé. Ha ide belépnek, nemcsak izgalmas és praktikus kortárs alkotásokat vehetnek meg, hanem leülhetnek kávézni egy kreatív környezetben, nézelődhetnek egy galériában, és aki jobban el szeretne mélyedni a témában, annak rendelkezésére áll egy szitastúdió is. Másrészt szeretnénk magát a technikát, a szitanyomást is népszerűsíteni, hiszen ez a művészeti ág nem elég ismert Magyarországon, jóllehet nagyon kreatív, érdekes alkotások születnek általa. Most egyfajta reneszánszát éli a technika, mert egyre több fiatal foglalkozik vele: grafikákra, textilekre, ruhakollekciókra nyomtatnak szitával, lendületes, látványos műveket hozva létre segítségével.

T.: *Mit takar a Concept Store elnevezés?*

M. Z.: A concept store rendkívül összetett jelentéssel bíró kifejezés. Nálunk azt jelenti, hogy az üzletben és a galériában található alkotásokat egy bizonyos koncepció alapján válogattuk össze. A koncepció alapja pedig két alappillér, a szita és az ökodizájn.

T.: *A szitázós művészek szervezett közösséget alkotnak, vagy ezt – remélhetőleg – a Printa fogja megszervezni?*

M. Z.: Szándékaink szerint ellátnánk egyfajta közösség-szervezést is a művészek körében, igen. Rendszeresen felkérünk egy-egy olyan művészt, akinek kiállítást szeretnénk rendezni, hogy biztosítson nekünk grafikát. A grafikát szitázzuk, és pólókra, ruhákra, használati tárgyakra nyomtatva előállítunk egy kollekciót, amelyet az üzletben árulhatunk, természetesen limitált szériában. Kéthavonta kerül bemutatásra egy új alkotó, ennek megfelelően a kollekció is kéthavonta frissül.

T.: *Hogy érzed, a decemberi nyitás óta mennyire látszik beteljesíteni a küldetését a bolt?*

M. Z.: Az elsődleges célunkat, az értékrementést viszonylag gyorsan elértük: nagyon sokan és nagyon gyorsan megismertek, látogatnak minket. Nemcsak saját rendezvényeink (kiállításmegnyitók) vannak, hanem könyv- és kiadványbemutatók, céges rendezvények, sőt folytak gyermekworkshopok is – sok minden történik a házunk táján, folyamatos a pörgés. Azon vagyunk, hogy elérjük az öfenntartás szintjét, mert egyelőre még mindig befektetést igényel az üzlet. Azt azért tudni kell, hogy jelenleg a turisták alkotják a bolt fő célcsoportját, a fizetőképes vendégeink nagyobb részét idelátogató külföldiek. Április van, most kezdődik a szezon, és ez meglátszik az eladási mutatóinkon is.

T.: *Úgy vettem észre, hogy a környezet adja magát az árukapcsolásra az értelmiségi, környezettudatos fiatalok számára: a törszomszédságokban egy művészellátó, nem messze tőletek vasárnapi művészpiac található, nem beszélve a Király utca („dízájnutca”) közelségéről.*

M. Z.: Egyszerűen így jött ki a lépés, itt találunk megfelelő helyet a tervezett tevékenységünkhöz. A VII. kerület magától értetődő volt, rendkívül dinamikusan fejlődő városrésznek látom, vonzó a sajátos hangulata, a romkocsmák jelenléte. A Rumbach Sebestyén utcában úgy kötöttünk ki, hogy ez a helyszín bírt el a legjobban minket.

T.: *Hogy érzed, meglévő, artikulált igényt szolgál ki a bolt, vagy a boltra reagálva tudatosult az alkotókban és a vevőkben az igény, hogy erre szükség van?*

M. Z.: Mindenki magából indul ki, így mi is ezt tettük. Tudjuk, hogy sok fiatal alkotó – hozzánk hasonlóan – szenved attól a problémától, hogy nem találnak kis példányszámú, több egyedi grafikát tartalmazó munkáik nyomtatásához szitanyomó stúdiót. Nálunk bármilyen kis példányszámban nyomtathat a művész, és ezzel máris ki tudunk tölteni egy piaci rést. Gondolj bele, a Képzőművészeti Egyetem szitastúdiója úgy működött, mint valami szentély, csak a negyedik évfolyamtól használhattuk, és akkor is csak félve érhattünk a berendezéshez. A műhelyünket alkotómunkára kibérelhetik a grafikusok,

könnyen megközelíthető helyen vagyunk, ráadásul szakmai segítséget is tudunk nyújtani. Emellett rendszeresen indítunk a műfajt népszerűsítő kurzusokat és tanfolyamokat is.

T.: *Beszéljünk most a koncepciótok másik alappillérről. Volt valami előzménye a szervezett ökodizájnnak?*

M. Z.: Nem igazán. Azt vettem észre, hogy külön-külön ugyan foglalkoztatja az alkotókat ez a téma, de fel kell venni velük a kapcsolatot, hogy észrevegyék, hogy ez mást is, miniket is érdekel. Ennek révén spontán alakul ki egy ökodizájnnal foglalkozó csapat.

T.: *Jól láttam, hogy van nyitás a külföld felé, vagy csak magyar alkotókkal foglalkoztok?*

M. Z.: Természetesen vannak külföldi tervezők is a galéria vonzáskörében. Nagy hangsúlyt fektetünk az ökovonalra, az újrahaznosítás és az ökoalapanyagok használatára, és az általunk felkeresett tervezők szintén az ökoművészet mellett tették le a voksukat. Hogy mit jelent ez a gyakorlatban? Például a galériában kizárólag vízalapú festéket használunk, a nálunk szitázott ruhaneműk alapanyaga többnyire biopamut vagy biotextil, emellett a berendezésben is érvényesítjük az újrahaznosítás elvét. Mutatok néhány tárgyi példát is: Wallace Barros brazil tervező gumiból készíti origami technikával ékszereket

és táskákat. Késsel, ollóval és használt gumival (pl. abroncsokkal) dolgozik, ragasztót nem használ. Hihetetlenül látványos ékszerek kerülnek ki a keze alól. Szintén érdekesek az angol Lucy Fergus használt szilikonból, szilikonhulladékból készített munkái: ékszerek és kisebb használati tárgyak.

A Walking Chairs tervezőcsoport előállított egy mindennapi használatra alkalmas terméksorozatot, amely ugyan önmagában nem újrahasznosított alapanyagú, de lehetőséget ad a házilag kivitelezhető újrahasznosításra és dizájnrá. Például egy egyszerű műanyag korongot, a közepén egy speciális menettel a falra szerelünk, és belecavarunk egy PET palackot: máris kész az ötletes fogas. A műhelyben mi is ezeket használjuk. Egy másik termékük egy sajátos lámpafoglat, ebbe több PET palackot lehet tekerni, és remekül használható lámpaburát kapsz. Az újrahasznosításhoz kapcsolódik egy osztrák művésznő munkássága, ő zoknikból varrt ruhákat. Exkluzív kollekción az általam előállított pufforozatot: ezek használt bőrkabátokból vannak, de táskák is készültek ebből az alapanyagból. A kirakatban láthatsz egy szintén

általam kreált ABC-polcsorozatot, amelynek az anyaga újrahasznosított fa. Az irodalom által ihletett polcok formáját végletekig leegyszerűsített tipográfiával bíró betűk adják.

T.: *Hogy látod, az ökodizájn mikor fogja eluralni a hétköznapi élettereinket, lesz-e belőle igazi trend?*

M. Z.: Akkor, amikor már nem lesz téma. Az a tény, hogy mindez téma, mutatja, hogy baj van. Jelenleg attól vagyunk különlegesekek, hogy ökológiai szempontokat szem előtt tartó tárgyakat és ruhákat forgalmazunk – mindez azt jelenti, hogy a helyzet rossz. Változás akkor áll be, amikor már nem lesz extra előtag az „öko”, hanem az lesz az alap. Egyszer talán mindenki természetesnek veszi, hogy megnézi, milyen eljárással, milyen alapanyagból készült a vásárolt termék. Igazság szerint jobban örülnék neki, ha a Printa nem ökodizájnüzlet, hanem csak dizájnüzlet lenne. Mindez egy olyan világban valósulhat meg, ahol az „öko” a magától értetődő, és egy dizájn tárgyért két nem az „ökosága” adja.

– szjnick –

Szitanyomás, szitázás: sokszorosító grafikai eljárás, a síknyomás egyik változata. A szitanyomás korai változataiban egy finom szemű szitának (géz, selyem) azon részéit, amelyek nem visznek át színt a képre, viasszal vagy lakkal festették be, majd a nyomtatandó felületre helyezve festékekkel kenték be azt. A jelenlegi technológia során fényérzékeny anyaggal bevont műanyagból készült szövetre 1 : 1-es lépékű sík filmet helyeznek. Erős lámpával megvilágítva exponálják a szitára felvitt anyagra a mintát. Az „előhívást” követően vízzel kimossák a szitát, így megjelenik a rajzolat, és a kívánt területeken szabaddá válik a festék útja. (Forrás: Wikipedia)

Printa Concept Store
1075 Budapest
Rumbach Sebestyén u. 10.
info@printa.hu
www.printa.hu

MOSOGATÁS OKOSAN

A cikk azoknak szól, akik már rendelkeznek mosogatógéppel, vagy hamarosan be óhajtának szerezni egyet. Ugyanis sokkal energiatakarékosabbnak bizonyul géppel tisztítani az edényeket, mint kézzel.

Ha kézzel vagyunk kénytelenek még mindig nap mint nap öblögetni, akkor fontos, hogy mindig áztassuk be az edényeket. De ezt még a nagyanyáink is tudják. Folyó vízzel átok mosogatni a környezetvédelem szempontjából, még akkor is, ha a csordogáló víz hangja tökéletes meditációs állapotba juttat is. Drága és véges!

Lassan csak kilábalunk a válságból, aki megengedheti magának, szerezzen be mosogatógépet, mert sok-sok érv szól mellette. (A nagyobb gép összességében energiatakarékosabb, mint a kisebb!) Akinek már van, az tudja, hogy mennyi időt és energiát spórol meg magának is ezzel. Fontos tudni azonban, hogy hogyan lehet okosan használni

ezt a szerkentyűt. Ha jól akarjuk felhasználni az energiát, akkor minden alkalommal telepakoljuk a gépet. Hogy ez ne legyen probléma, érdemes csukott ajtó mögött gyűjteni a koszos edényt, így nem szárad rá nagyon az ételmaradék. Ha mégis úgy alakul, hogy kevés a mennyiség, de muszáj mosogatni, akkor pedig kapcsoljuk be a takaréckprogramot. Sokat nem segítünk azzal, hogy előöblögetjük a tányérokat, lábasokat, hiszen több vizet fogyasztunk így feleslegesen – a gép elbánik a szennyezéssel. Esetleg akkor érdemes síkálni, ha tényleg nagyon makacs, leragadt, odaégett maradék található a sütőformán vagy fémedényen. Arra is lehet egy kis figyelmet fordítani, hogy milyen hőfokon tisztítjuk az edényeket. A 60 fokokos mosogatás nem mindig szükséges, elég az ötven fok is, így kevesebb energiát fogyasztunk, mivel a gép a vízmelegítéssel zabálja a legtöbbet. A mosatlan így is makulátlan lesz. Olykor-olykor érdemes 60 fokon is átmosni a gépet, szagtalanítani, egyebek, de állandóan nem éri meg ilyen forrón mosogatni. Ugyanakkor ma már van lehetőség arra is, hogy a gépet egyből a melegvíz-ellátó berendezésre kapcsoljuk.

A mosogatószerek használatáról csak annyit emelünk ki, hogy nagyon ártalmasak a környezetre. Így fontos, hogy a lehető legkisebb, előírt adagot használjuk fel. Öblítő helyett – mosásnál is – alkalmazzunk ecetet. Nem drága, természetes, és nem hagy maga után ecetszagot. Ha gyorsan szeretne jó megoldást, válassza a „három az egyben” típusú mosogatószereket.

ÚJ UTAK

A SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉSBN

Bár az állatvilág többi tagja is alakítja a környezetét, mégsem olyan drasztikusan, mint az ember. Ha jobban belegondolunk, az ember az egyetlen állat, amely pazarol és szemetel. Kis lépés az embernek, nagy lépés az emberiségnek: igen, már az úrbe is szemetelünk.

Míg a természetben természetes folyamat az újrafelhasználás, az ember a sürgős fogyasztás közepette nem ér rá arra, hogy a felélt javakat megfelelően visszaforgassa a rendszerbe. Mivel a természetes szelekció sajnos nem érvényesül a civilizált háztartásokban, be kell segíteni neki egy kicsit: többek között szelektív hulladékgyűjtéssel.

Míg tőlünk nyugatra már jó ideje biztosított a lakossági szelektív hulladékgyűjtés, addig hazánkban sajnos általános tapasztalat, hogy a szelektív hulladékgyűjtők helyén könnyedén kijelölhetnének türelmi zónákat, ugyanis háromszáz méteres körzetben semmi nincsen – legkevésbé lakóházak.

Többek közt ezért is olyan nagy a szerepe a megelőzésnek. Feltételezve, hogy előbb-utóbb minden hulladékká válik, a szelektív szemétkyűjtés már ott kezdődik, hogy erősen megválogatjuk, mit engedünk be az otthonunkba. Ha lehetséges, próbáljunk már eleve újrafelhasznált dolgokat vásárolni (természetesen ez az élelmiszerekre nem vonatkozik). Kicsit paradoxnak tűnhet, hogy a legtöbb szelektív hulladékgyűjtő masszívan környezetszennyező műanyagból készül, de szerencsére már léteznek olyan elvhű megoldások

is, mint például a tojás alakú, újrafelhasznált polipropilén designkukák vagy a különféle egyszerűbb, színes szemetesszatyrok.

Ha már megtörtént a baj, és már hazavit-tük a potenciális hulladékot, próbáljunk úgy gondolni a szelektív szemetelésre és az újrafelhasználási lehetőségekre keresésére mint fontos önismereti és kreatívfejlesztő gyakorlatra. Így kis odafigyeléssel pontos képet kaphatunk a konzumidiotizmusunk egészséges vagy egészségtelen mértékéről, és még az is kiderülhet, hogy a teatasakokból való mandalahajtogatás hatékonyabb, mint a Xanax. A kreatívunknak nem kimerülnie

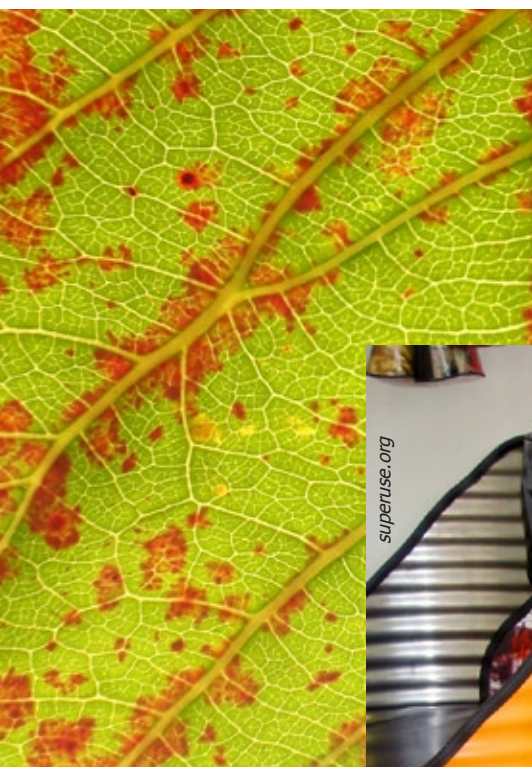

a komplett ruhatárnyi takarítóröngy-gyűjtéményénél: például építhetünk napkollektort is sörösdobozokból.

Az elszánt szelektíven gyűjtögető hobbikertészek érdemes megfontolni az üveg-műanyag-papír szentháromság meghaladását, és a háromrekeszes szemetesvödör mellé egy komposztáló vödör beüzemelését, esetleg egy diszkrét kis komposztalom létesítését a kert sarkában. A háztartási hulladék 43%-a ugyanis organikus és komposztálható – máskülönben ugyanez a matéria a személerakókön rothadva metángázt termel, akárcsak az emésztgető tehénkék, és mindez ugyanúgy tovább lyugatja az ózonlyukat, mint a benzingöz.

Márpedig eljött a komposztálás ideje: a fejlett országokban egy lakos átlagosan 1 kiló hulladékot termel naponta, és ez az arány olyan rohamosan nő, hogy ha 2012-t túl is éljük, nemsokára a saját szemetünkbe fulladunk bele – akkor már inkább jöjjön egy kisbolygó.

Boross Veronika

KULTURÁLIS AJÁNLÓK

PÖRKÖLT ÉS PALACSINTA
KÖNYVEK ITTHONRÓL
HONI ÍZEK KAVALKÁDJA

ÉDES ÉS SÓS FINOMSÁGOK – NAGYI PALACSINTÁZÓJA

A palacsintázók nehezen vesztenek a forgalmukból, hiszen kinek ne hiányoznának olykor a házi, családi ízek, a lekváros vagy a kakaós palacsinta. Ha nincs a közelben a nagymama, vagy nincs kedvünk pepecselni a palacsintatészta csomómentesre keverésével, felkereshetjük az erre szakosodott palacsintázókat. Itt persze már nemcsak a hagyományos palacsinták találhatóak meg a repertoárban, hanem számos különleges édes és sós palacsinta is.

A Nagy Palacsintázója mára már fogalom. Hány randevút, éhes szájat és baráti találkozót láttak már a falai. Egyre több helyszínen nyit meg, a legújabb Budapesten a XII. kerületben, a Királyhágó tér 2. szám alatt található, és este tízig nyitva tart. A választék mindenhol széles, és a palacsinták baráti áron várják a vendégeket.

A hagyományos édes – lekváros, kakaós, túrós – palacsinták mellett ehetünk pudingos, gyümölcsös, marcipános, rakott vagy gesztenyés palacsintát is, de választhatjuk a sósakat, mint például a spenótos, juhtúrós, kapos-túrós, pörköltes palacsintát vagy más, húsos alternatívákat. Az étterem újdonságai az egészben sült töltött krumplik.

Zacsek Ágnes

Nagy Palacsintázója
<http://www.nagyipali.hu/>

A MAGYAROS ÍZEK KEDVELŐINEK — PAPRIKA ÉTTEREM

Izgalmas és különleges élmény nemzetközi éttermekbe járni, és idegen kultúrák gasztronómiájába betekinteni, de amikor ezekkel a kulináris érzetekkel megteltünk, ne felejtsünk el visszafordulni, visszakanyarodni a bölcsőhöz, és megkóstolni valami magyarosat.

Jó példája a magyaros éttermeknek a Városliget peremén már hosszú idők óta állandó Paprika Étterem, ahová elvihetjük külföldi barátainkat, de magunk is beülhetünk egy könnyűnek nem minden esetben mondható ebédre vagy vacsorára.

Az étlap változatos és tartalmas, választhatunk nehezebb peccsenyüket, erdélyi fatányéroszt, de azért akad csirke vagy mandulás pulyka is. A vadételek közül választhatunk őzet, vaddisznót, fácánt, a gemenci vadtaal viszont mindezeket egy tányéron kínálja. A könnyedebb fogásokat kívánók sem maradnak vacsora nélkül, őket ugyanis vegetáriánus ételekkel várják.

A csárda hangulatú beltér rusztikus, szinte mindenhol fa és gerenda vesz minket körül, sok régi tárggyal veheti körbe magát az, aki ellátogat ide.

Zacsek Ágnes

Paprika Étterem
1071 Budapest,
Dózsa György út 72.
Asztalfoglalás:
06/70 574-6508

HAZAI ÍZEK GARMADÁJA

Ha már így belemerültünk a magyar ügyekbe – bútorok és tervezők, forma- és színvilág, étterem és palacsintázó –, akkor, akár az utóbbiak kapcsán is, az ízeket sem érdemes kihagynunk.

Ez a kis összefoglaló azt szeretné csupán kiemelni, melyek azok az ételek, amelyeket tipikusan nálunk ehet a kedves „bennszülött” vagy a külföldi vendég. Kezdjük rögtön az előételekkel, amelyek nálunk nem kimondottan a könnyű kategóriába tartoznak. A németek és a franciák megeszik előre a salátát, mi nem adjuk alább libamájnál, töpörtyúnél és hortobágyi húsos palacsintánál. Tény, ízesek, izgalmasak, de sajnos tökéletesen laktatók. Úgyhogy módjával érdemes csipegetni belőlük.

A levesek közül a leghamarabb a gulyásleves jut az eszünkbe, valamint a varázslatos halászlé, amely ugye lehet szegedi, bajai és balatoni. Mindhárom nagyon finom, a szegedi nem tartalmaz tészta, de ettől még gazdag mindenféle finom belsőségekben és halhúsban. Aztán említhetjük a zamatos ízű, ám a gyomrot kissé megterhelő bablevest, a lazább és

finom ízharmonijájú gombalevest is. A gyümölcsleves nem teljesen hazai találmány, de a miénk, az a szép halvány rózsaszín általában mindenkinek bejön.

Az étlapon a frissensültek és az egytálételek következnek. A bélszínt azoknak találták ki, akik többnyire végig tudják enni a menüt, komoly mennyiséggel kell általában megküzdeni, csak ha a húst nézzük. De ott van még a köret és az egyéb finomságok. A Budapest-bélszínt például borsós ragu veszi körül, és akkor még nem beszéltünk arról, hogy nem kis adag burgonya is gazdagítja a fogást. Mindenki számára ismerős, könnyebb egy kicsivel és nagyon finom egytálétel a paprikás krumpli is, azonban rakott változatával már óvatosabban kell bánni. Elvárásol a tojás, a kolbász, a burgonya és a tejföl csodás keveréke, csak aztán egész délután gondot okozhat a mozgás. Persze minden a mennyi-

ségtől függ. És akkor ide illik még mindenféle pörkölt meg paprikás (hal- és gomba- is), valamint a töltött dagadó és a töltött káposzta. Már az írásuktól elteltünk. Pedig még szó sem volt a kimondottan magyar, könnyebb ételről, a főzelékről. Nem nagyon ismert máshol ez a behabart vagy rántásalapra készített, zöld-séges finomság, pedig szinte minden napra készíthetünk másfélét: tök, répa, finom, zöldborsó, sárgaborsó, bab, zöldbab, krumpli, spenót, sóska, kelbimbó (igen!). Egészségesnek is mondhatók, ha nem a liszt viszi bennük a prímet.

A tészták közül a túrós csusza kihagyhatatlan remek, alapjáraton sózva, szalonnával, de valaki persze megcukrozza, és előszeretettel bedöngöli a baconokat is. Nem annyira étteremben, inkább otthon eszünk nagy-nagy étvággal tojásos nokedlit friss fejés salátával. Még tészta, de már csak édesen jó a mákos és a diós, amely a tradicionális, főleg ünnepeken jellemző bejgliben is megjelenik. Mindenki, de legalábbis sokak kedvence a világban is híres, sós változatában már említett palacsinta. Gyors, egyszerű és olcsó elkészíteni, az íze pedig majdnem a végtelenségig variálható. Luxuskategóriában a Gundel jut az eszünkbe,

amelyben dió található és a tetején csodás csokiöntet. És a sort a somló galuska mint cukrászsütemény-féleség, illetve a rétes mint házi készítésű fantasztikum zárja. Előbbi elkészítése sajnos mintha változna. E sorok írója kevés helyen talál már igazi, sűrű csokoládéöntettel leborított, valódi tejszínhabbal koronázott, áztatott, rumos süteményt. Olykor inkább valami maradék piskóta van leöntve némi kakaópudinggal és tejszínhabutánnal spékelve... Nem ugyanaz! A rétes pedig alapmű. Az igazi, falun vagy otthon készített, vastagon töltött, hajszálvékony tésztába burkolt, porcukrozott alkotás.

És tévedtünk. Mert valami kimaradt! A Túrós Rudi ma már inkább sima főnév, mert már nem csupán a geometriai ábrákkal bőven ellátott, két színben tündöklő változat létezik, hanem ugye fogyókúrás meg kakaós is – és amiről még nem szereztünk tudomást. Az eredeti első még mindig a legjobb, és sehol máshol nem lehet hozzájutni, csak nálunk!

Receptajánlat:

HÁZI TÚRÓ RUDI (vagy gombóc)

1/2kg túró
nem sózott, sima félszíros túró
2 csomag vaníliás cukor
2 evőkanál cukor
1 tasak étkezési zselatin
2 dl tejföl
1-2 csomag Katica tortabevonó,
tej vagy étcsoki
vaj (kb 3-4 evőkanálnyi, az olvasztott csokihoz
kell, hogy könnyebb legyen tőle)
reszelt citromhéj, vagy lime héja.

A túrót a tejfőllel, reszelt citrommal, a cukorral és a vaníliás cukorral kikeverem. Felfőzöm a zselatint, várok, míg kicsit kihűl. Beleöntöm a túróba, majd jól elkeverem. Gombócokká gyúrva irány a mélyhűtő. Kb. 2óra múlva megdermed, de vigyázat, nem szabad, hogy megfagyjon! A csokit felolvasztom, majd a vajjal jól kikeverem és hagyom kihűlni, de ne dermedjen meg teljesen, aztán beleforgatom a gombócokat, tálra teszem, és be a hűtőbe....

NYÁRINDITÓ

Industria, 16. Nemzetközi ipari szakiállítás - Budapest, Hungexpo, 2010. május 4-7.

Az Industria 2010-ben ismét az IPAR NAPJAI 2010 rendezvények keretén belül kerül megrendezésre, amely 5 nemzetközileg elismert szakiállítást (INDUSTRIA, ELECTROSALON, CHEMEXPO, ÖKOTECH, SECUREX) foglal magába, biztosítva ezzel az iparágak egymásközti szinergiájának kihasználását és a szélesebb körből érkező nagyobb látogatói számot. Több mint 16.000 szakmai látogatót fogadott a Budapesti Vásárközpontban a 2008-as ipari kiállítás-együttes. Az Ipar Napjain az INDUSTRIA, az ElectroSalon, a CHEMEXPO és a SECUREX kiállítások kaptak helyet, melyeken összesen 24 országból, közel hétszáz kiállító mutatkozott be. A kiállításokhoz 2008-ban 23 konferencia és szakmai előadás-sorozat kapcsolódott. A témák között az új energiapolitika, a szélenergia hasznosítás kérdései voltak a legnépszerűbbek, de sokan - összesen ezernél is többen - vettek részt az ágazatok aktualitásait, újdonságait bemutató műanyag- és gumiipari, munkavédelmi, innovációs, illetve az EU piaci lehetőségeket napirendre tűző szakmai fórumokon is. www.hungexpo.hu

PROGRAMAJÁNLÓ

Etyeki Pincefesztivál – Etyek, 2010. május 15-16.

Közeleg a VIII. Pincefesztivál! 2010. május 15-16-án a legjobb magyar borászok mennek el újra Etyekre. A meghívott vendégborászok listája már olvasható a program weboldalán, a Borászok menüpont alatt. Az abban szereplő nevek garantálják, hogy ismét remek borok és fantasztikus hangulat lesz Etyeken májusban. A fesztivál szakmai napján, május 14-én ismét

megrendezik az immár hagyományosnak számító Etyek Borkonferenciát, aminek témája „A magyar bor 2010. Hova tovább?” lesz. www.pincefesztival.hu

Szeged Napja Ünnepsorozat – Szeged, 2010. május 14-23.

Szeged Napja Ünnepsorozat (XVI. Szegedi Borfesztivál, XI. Hídivásár, koncertek, folklór, gyermeknap, Cseh Napok, Szeged Art, Délmagyarország Superkoncert). A XVI. Szegedi Borfesztivál nyitja és egyben zárja is a Szeged Napja Ünnepsorozatot, mely a város napja (május 21.) köré szerveződött gasztronómiai és kulturális fesztivál. A tíz nap során hat helyszínen mintegy kétszázötven program várja a kilátogatókat. www.varoskep.szeged.hu

V. Európai Dísznövény és Kertművészeti Napok – Fehérvárcsurgó, 2010. június 4-6.

A 3 napos rendezvény során dísznövény kiállítás és vásár várja a látogatókat. Téma: bamboo. www.karolyi.org.hu

Ünnepi Könyvhét – Balatonfüred, 2010. június 4-7.

A 2010. évi Ünnepi Könyvhét 2010. június 4-7. között rendezik Balatonfüreden. Az egyhetes programsorozat alatt könyvbemuta-

tók, gyermek előadások, koncertek várják az érdeklődőket. A könyvhét keretein belül megjelenik az új balatonfüredi kulturális folyóirat a "Tempevölgy" harmadik száma. Az Önkormányzat kiadásában több kiadvány is napvilágot lát.

www.balatonfured.hu

Múzeumok éjszakája Egerben – Eger, 2010. június 19.

Intézményünk Múzeumok Éjszakája Egerben címmel, első vidéki helyszínként csatlakozott a Budapesten már nagy sikernek örvendő eseményhez. A rendezvény Szent Iván napját jeleníti meg, így az est folyamán sor kerül a Szent Iván-i tűz meggyújtására, fáklyás felvonulásra, fáklyás kazamatavezetésre, táncháza-ra, tűzszonglőrök bemutatójára, kézműves foglalkozásra. Ezen az éjszakán a vármúzeum kiállításai éjfélig tartanak nyitva.

www.egrivar.hu

Tudás – Aranyba rejtett arckok – Budapest, Néprajzi Múzeum, 2010. június 27-ig

Amennyire elterjedt kulturális gyakorlat maszkok viselése, annyira ritka és különleges e kultikus tárgyak aranyból készítése. A kiállítás 24 arany és 3 ezüst maszk bemutatásával nyit ablakot egy olyan világra, amely az istenek és emberek közötti határt feszegette, és ebbéli törekvésében a legnemesebb anyagban találta az egyik megfelelő formát.

A délkelet-ázsiai aranymaszkok Zelnik István gyűjteményének darabjai és egy tágabb ázsiai és óceániai maszk hagyomány keretében kapnak helyet.

www.neprajz.hu

Levendula Fesztivál – Tihany, 2010. június 20-28.

E rendezvényt hagyomány teremtő céllal hozták létre a szervezők, melynek egyik jelentősége, hogy igazi tihanyi program, hiszen

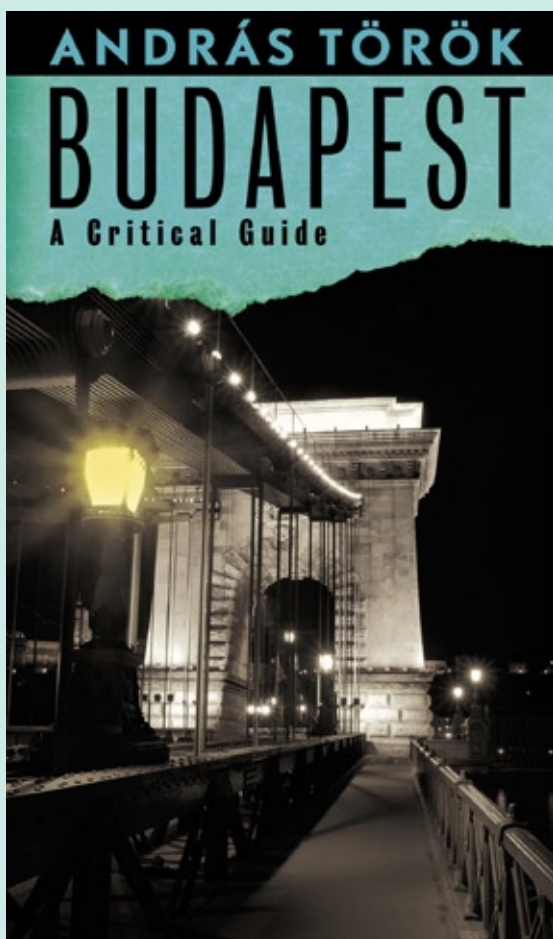
a levendula Tihany egyik jelképe, nevezetessége. A levendula fontos és kiemelt szerepet játszott Tihany történetében. A cél a levendulával kapcsolatos ismeretterjesztés, a hagyományok felelevenítése, az ember és a természet kapcsolatának bemutatása természetesen szórakoztató formában. A program fontos része a levendula mezőn tett látogatás, ahol az érdeklődők szakemberek segítségével megismerkedhetnek a levendula termesztésének fortélyaiival és felhasználásának módjaival is. A program másik fontos eleme egy népművészeti kirakodó vásár, illetve egy nagy kézműves műhelyi kavalkád. Ezenkívül ez egy családi program is, ahol együtt játszik, dolgozik a szülő és a gyerek. Itt elsősorban a levendula feldolgozásának különböző módjait ismerhetik meg a fiatalabbak és idősebbek, de nagy sikere van a szalmafonásnak, papírméretésnek, agyagozásnak, kosárfonásnak, síp-levendula baba, koszorú, ajtódísz, zsák készítésének. A szervezők szorosan együttműködnek a Balaton-Felvidéki Nemzeti Parkkal, munkatársaik segítségével kalauzolják el az idelátogatókat a Tihany-félsziget levendulamezőire. Szakavatott vezetők segítségével van lehetőség túrázásra, ismerkedni Tihany természeti szépségeivel. Számítanak a helyi emberek segítségére is, akik ismerik és értik a levendula termesztés jellegét és foglalkoztak is vele, illetve részt vettek ezekben a munkákban.

www.tihany.hu

Török András: Budapest – A Critical Guide

Fából vaskarik! Az angol nyelvű, hazánkba látogató külföldieknek készült útikönyvszerűség ugyanis egyszerre klasszikus bédekker és alternatív útikönyv nagyon hasznos információkkal.

A kiadvány eleje a legfontosabb tudnivalókat tartalmazza. Ezekon az oldalakon nem csupán azt tudhatjuk meg, hogy milyen Budapesten az időjárás, hogy milyen pénz van használatban Magyarországon, vagy hogy hogyan lehet telefonálni, hanem azt is, hogy például a magyar papírpénz állítólag az egyik legszebb a világon. Aztán a szerző szót ejt a közlekedésről, a pénzváltásról, a postai információkról, de informál arról is, hogy hol vannak nálunk romkocsmák, művészmozik és nívós színházak, koncerttermek. Külön fejezetben ajánlja Török András a szálláshelyeket más-más kategóriába sorolva: „Szeretem az operát és a klasszikus zenét”, „Századvégi hangulatot keresek házon belüli medencével” vagy „Történelmi negyedbe vágyom, de

nem túl drágán” stb. Természetesen a nem bekezdésként, de igényes, többszorosított hotelek és szállodák címét is megjelöljük egy egyéb típusú besorolásban.

A részletes közlekedési információk ismeretése után egy listát ad a kezünkbe az író, amely nagyon praktikus. Egy-egy mondatból megtudhatjuk, mi különösen szép, mi extrémén ronda (vagy kibíráhatatlanul forgalmas, vagy városképpromboló, vagy egyszerűen bűdös), és azt is, hogy mire kell vigyázni, figyelni vagy számítani. Például nem biztos, hogy jó ötlet kapásból extra adag csípős paprikát kérni a levesünkbe, vagy esetleg megkérni az ismerősünket, hogy mesélje el a Nemzeti Színház megépítésének történetét.

Ezután kezdődik csak a könyv lényege, azaz Budapest bemutatása utcáról utcára. A szerző több sétaútvonal segítségével mutatja be a várost. Az első azoknak való, akik nem tudnak több vagy sok napot itt tölteni. A második azoknak íródott, akik 3-4 napot a fővárosunkban nyaralnak vagy telelnek. Ezen az útvonalon az összes fontos látnivalót megtekintheti a turista, nagyjából megismeri Budapest karakterét, hangulatát, utcáit, tereit, házait, stílusát. A következő nagyobb séta Óbudára vezet, ahol egészen más környezet, atmoszféra fogadja az ide látogatót. Mindegyik útvonalhoz közlekedési járművet is javasol az író, függően a forgalomtól és a lehetőségektől. Minden séta kezdete és vége a Vörösmarty tér, amelyről még itt az utak ismertetésének bevezetőjében kapunk egy történelmi és egy aktuális áttekintést. És innentől el lehet mélyedni a látnivalók leírásában.

A könyv borítója praktikus, hiszen kihajtható térkép is egyben. Az illusztrációk is segítenek a tájékozódásban, valamint a fontosabb épületek alaprajzait is megtalálhatjuk a könyvben. A szöveg könnyed, humoros és modern.

Park Kiadó, 2007
285 oldal, 3500 Ft
www.parkkiado.hu

Csányi Vilmos: Bukfenc és Jeromos Hogyan gondolkodnak a kutyák?

Nem csupán azoknak szól ez a könyv, akik szeretik a kutyákat, hanem azoknak is, akiket érdekel az emberi és az állati viselkedés, a két faj közötti szövetség minősége, lényege. Az írás tudományos kutatásokról, megfigyelésekről is szól tudományos szakértelemmel a háttérben. Hiteles és érdekes információk, tapasztalatok és sztorik gördülékeny és könnyen befogadható stílusban.

A könyv két főszereplője, Jeromos és Bukfenc a szerző két kutyája – közülük az egyik sajnos már nem él. De az ő történetükhöz, azaz a viselkedésük elemzéséhez, fejtegetéséhez egy olyan bevezetőn keresztül jutunk, amelyben kis összefoglalót kapunk arról, hogy miként is alakulhatott ki egykor a farkasból a kutya, hogyan vált egy-egy egyed szelídebbé, milyen módon került közelebb az emberhez, és hogyan tanult meg együttműködni vele. Az is kiderül, hogy az embernek miért lehetett fontos, hasznos és előnyös a farkas közelsége. Tudjuk sokan, hogy a kutya mégis más, mint egykori rokona. Másképpen kötődik, és másképp jár az agya. Sok mindenben hasonlít hozzánk, ezt pedig azok tudják leginkább, akiknek már volt valaha saját kutyájuk. Tudnak kötődni – de hogyan? Milyen érzelmeket tudnak kimutatni a kutyák? Hogyan tudnak velünk együttműködni, miben hasonlítunk, és miben vagyunk mások?

– RR –

Egy kutyapanló során bekukkanthatunk a kutyagondolkodás labirintusába is kicsit a harmadik fejezetben. Csányi Vilmos kimondottan a velük töltött órákra fókuszál, és beavat azokba a titkokba, amelyeket csak a kutyatartás során ismerhetnének meg. A negyedik, utolsó fejezet a tudományos vizsgálatokra helyezi a hangsúlyt: ezeket többféle állatfaj viselkedésének megfigyelése segítségével mutatja be.

Az első kiadás olyannyira népszerű lett, hogy nem csupán második itthonit ért meg, hanem megjelent angolul is az Egyesült Államokban, illetve folyamatban van a németországi megjelenése is.

Csányi Vilmos (Budapest, 1935. május 13.) Széchenyi-díjas magyar biológus, biokémikus, etológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. Kutatási területe az állati és az emberi viselkedés, valamint a biológiai és a kulturális evolúció kérdései. (Forrás: www.wikipedia.hu)

– RR –

Vince Kiadó, 2005
288 oldal, 2495 Ft
www.vincekiado.hu

Kiss Edit: Harmonikus enteriőrök

Az igényes, szépen megtervezett borítójú, nagy formátumú könyv, amelyet a kezemen tartok, képeskönyv és otthonteremtési tanácsadó egyben. Nem biztos, hogy minden egyes bemutatott tér, berendezés és színvilág egyezik az ízléssel, azonban okos és használható tanácsokat kapok a leírások és a csodálatos, minőségi képek együttesének köszönhetően.

A könyv két nagy részre tagolódik. Az elsőben a „mi”, a másodikban az „én” terét boncolgatják az alkotók. Egy ilyen nagyobb, albumra emlékeztető kiadványt valahogy nehezebben kezdek olvasni, mivel már az elején a képekre fókuszálnék, azonban muszáj kicsit belekezdennem az olvasásba is, hiszen ajánlót írok. A bevezető szövegből például megtudom, hogy az előszobának mindenképpen érdemes barátságosnak, vendégfogadónak lennie, ellenkező esetben könnyen hátat fordít az, aki ide belép. Ha nem is lenne ennyire tragikus a helyzet, azért a szerző kiemeli, hogy ez a tér előrevetíti a ház vagy a lakás egészének stílusát is, így nem árt gondot fordítani ki-

alakítására. Ha hazaérünk, szeretjük letenni a gondokat. Jó, ha van ebben a helyiségben egy szekrényke, egy fogas, hogy leakasszuk, le vessük magunkról az itthon felesleges dolgokat. Tükörrel, meleg színekkel tehetjük vonzóvá ezt a kis bevezető szakaszt a külső téréből a belsőbe.

A szerzők ismerik az olvasó pszichéjét, mert máris segítenek abban, hogy ne adjam fel az elmélyült olvasást. A következő oldalakon képekkel illusztrálva, rövid szövegekkel mutatják be, milyen stílusú előtereket, előszobákat rendezhetünk be úgy, hogy azok hívogatóak, kényelmesek, otthonosak és harmonikusak legyenek. Mindezek után áttérünk a lakás legfontosabb közösségi terére, amely ma már a nappali, de suttymban még mindig a konyha. Természetesen napjainkban ezt a „problémát” meg lehet oldani úgy, hogy amerikai konyhát alakítunk ki a lakásunkban, házunkban. Vagy eleve ilyet keresünk. Eleinte ódzkodtam tőle, de most már, hogy nekem is egyre több időt kell majd ott töltenem, más-képp látom a dolgot...

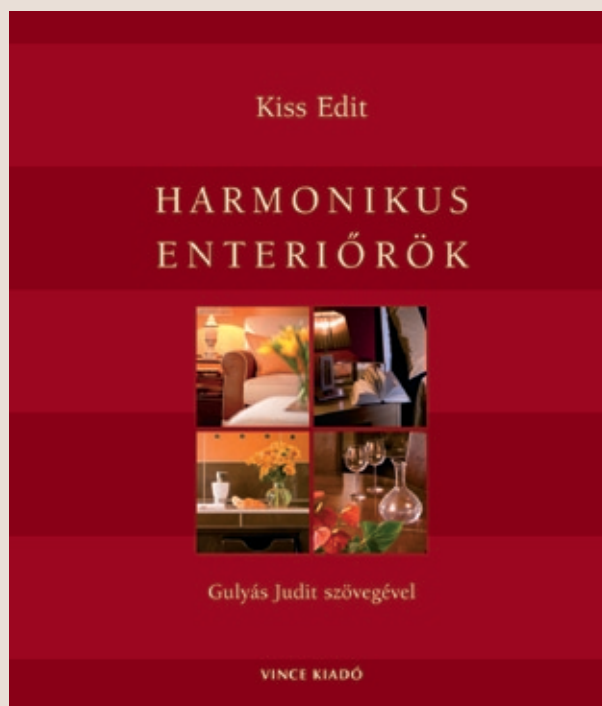
A nappali legfontosabb jellemzője kell hogy legyen a nyitottság. Azért, hogy ide a család összes tagja, a távolabbi rokonok, ha hívjuk

őket, és a barátok is szívesen jöjjenek és maradjanak, ha mi is úgy akarjuk. Elengedhetetlen, hogy ebben a térben legyen elegendő ülőbútor, hiszen itt leginkább kényelmesen csücsülünk, heverészünk, elnyúlunk, de persze diszkrétan ülhetünk is akár. A nappali megvilágítása sem mindegy, hogy milyen, mivel a fényekkel és a színekkel nagyban befolyásoljuk az összhatást. Érdeemes itt több helyi fényforrást is alkalmazni a fényűző vagy szerény csillár és az impozáns vagy izgalmas állólámpa mellett. Jól mutat, ha meg tudunk világítani egy-egy kisplasztikát, falfelületet, ha érdekes, vagy egyszerűen csak egy fotel mögötti óriási szobanövényt. Arra is felhívja a figyelmem Gulyás Edit, a szövegek írója, hogy legyenek mozdíthatók a berendezési tárgyak, mivel jó, ha rugalmasan alakítható itt a tér – könnyebben „alkalmazkodik” a társasághoz, a tevékenységhez. És megint sorakoznak a képek kis értelmező szövegekkel. Rengeteg szobabelső mutat be a könyv, több stílusban látok nappalikát, azonban a legtöbben a sárgás és a vöröses árnyalatok dominálnak, amely színválasztás talán a szerzők preferenciáját is mutathatja. Ebben a fejezetben megismerkedhetek még a tökéletes konyha

kialakításának követelményeivel – sok tényezőre érdemes figyelni, mivel nem mindegy, hogy ki, hogyan és hányszor használja ezt a teret.

A közösségi helyiségek után a bensőségeesebbek, intimebbek kerülnek a figyelem középpontjába. A dolgozószoba, a gyermekszoba, a hálószoba és a fürdő. Mind-mind lényeges zuga, birodalma, szigete az otthonunknak, és itt és most nagyon jó tanácsokat kapok ezek harmonikus, otthonos kialakításához. Az utolsó oldalakon pedig kinézhetek a kertbe, a teraszra is, és álmodozhatok, hogy milyenre is tervezem, ha majd egyszer lesz nekem is!

– RR –

Vince Kiadó, 2006
220 oldal, 7995 Ft
www.vincekiado.hu

WILLIAM SHAKESPEARE: HAMLET

Fizikai színházi előadás
egy részben (90')
2010. május 11. kedd / 19.00

A leghosszabb Shakespeare-drámaszöveg szavak nélkül, mégis érdekesen és abszolút hitelesen, miközben mindennapi társas és magánválságainkra jellemző lelki folyamatokat képez le aktuálisan.

Hamlet útja a szándék megszületésének útja. Hamlet mi vagyunk. Az észlelés, a megdöbbenés, s a felnőtté válás egyedi, s egyszeri feltárlásának viselői. A Hamlet stációtörténet. Az út története, amelyben valaki alkalmassá válik arra, hogy a dolgok beteljesülhessenek általa, hogy eszköze lehessen a kizökent idő helyreállításának. Hamlet nem hős. Hamlet ember. Az egyetlen. Hamlet mi vagyunk.

A fizikai-színházi adaptáció a darab „belső moziának” formába öntése. A színház ezen formája úgy használja a színészt, hogy jelenléte, akcióinak tagolása, s az általa teremtett csönd hoz létre színházi pillanatokat.

Az M Studio „Hamlet” előadásának 90 perce, sűrű, izgalmas folyama a shakespeare-i drámának. A történekek színháza, a fizikai események erőteljes láncolata. 7 színész érett játéka, a drámatörténet talán legismertebb darabjában.

„Előjáróban leszögezhetjük: a sepsiszentgyörgyi M Stúdió – az elmúlt évek produkcióit és a különös, bizarr, helyenként groteszk, máskor megrendítő Hamletet figyelembe véve – határozott lépéseket tett arculata kialakítására és a »fizikai színház« megteremtésére. Valószínű, a rendező, Uray Péter meghatározása ez, különben így szerepel a címlapon is: Hamlet. Fizikai színházi bemutató...

Mielőtt elkezdenék leírni, mit is jelent ez, még annyit, hogy Uraynak és a társulatnak már volt egy kísérlete Shakespeare-rel, akkor a Rómeó és Júliát vitték színre a maguk egyre markánsabb, egyre kidolgozottabb eszközeivel. Mik is ezek, mi a »fizikai színház«, ahol nagy szerep hárul az emberi testre? Gondoljuk el: szöveg nélkül játszani Shakespeare-t már maga az istenkísértés. Kizárólag a testbeszédre, a mozgásra hagyatkozni. Félreértések elkerülése végett a Hamletben néhány kulcsjelenetben megszólal a főszereplő, mintegy betájolva a figyelő nézőt, hol is tart a végzete felé sodródó hős története. Angolul, izgatottan mondja a szöveg néhány mondatát, különben különféle neszek, vízcso bogás, súrlódások, suttogások, sikolyok és az Orbán Ferenc által összeállított zene vezeti az előadást. A mozgás – a koreográfia – pontosan megszervezett, aprólékos gondossággal kidolgozott, a tánc, a pantomim vegyül itt, egészen meghökkentő, eredeti és – s ez már a produkció dicsérete is – rendkívül kifejező módon.”

replő, mintegy betájolva a figyelő nézőt, hol is tart a végzete felé sodródó hős története. Angolul, izgatottan mondja a szöveg néhány mondatát, különben különféle neszek, vízcso bogás, súrlódások, suttogások, sikolyok és az Orbán Ferenc által összeállított zene vezeti az előadást. A mozgás – a koreográfia – pontosan megszervezett, aprólékos gondossággal kidolgozott, a tánc, a pantomim vegyül itt, egészen meghökkentő, eredeti és – s ez már a produkció dicsérete is – rendkívül kifejező módon.”

Bogdán László: Hamlet vagy az emberi test lehetőségei. Háromszék, 2010. január 23.

SZEREPLŐK:

Claudius: Szekrényes László

Getrud: Polgár Emília

Hamlet: Dávid Attila Péter

Polonius: Nagy Attila

Laertes: Fehérvári Péter

Ophelia: Györgyjakab Enikő m. v.
Molnár Margit m. v.

Horatio: Bajkó László

Rosencrantz, Sírásó I.: Bajkó László

Guildestern, Sírásó II.: Fehérvári Péter

Dramaturg: Sándor L. István

Díszlet-jelmez: Carmencita Brojboiu

Zene: Orbán Ferenc

Rendező: Uray Péter

Társzervező: Égtájak Iroda

Támogató: OKM

Jegyár 2000 Ft, diákjegy 1500 Ft, SZFE diák 500 Ft

Jegyfoglalás e-mailben: kovacs.andrea@merlinszinhaz.hu , info@merlinszinhaz.hu

Internetes jegyvásárlás: <http://merlin.jegy.hu>, www.ticketportal.hu, www.jegymester.hu

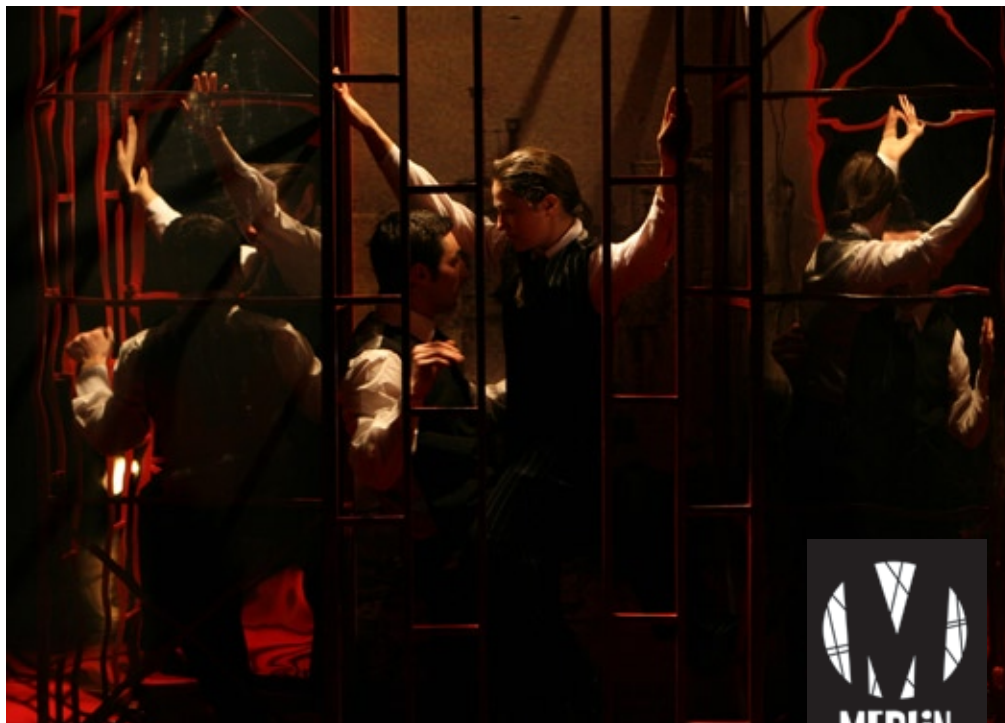
WILLIAM SHAKESPEARE: ROMEO & JULIET

Mozgásszínházi előadás egy részben (60') 2010. május 10. hétfő / 19.00

Hogyan uralkodik el az emberben az indulat? A dühvé, gyűlöletté erősödő félelem mitől nem tud elcsöndesedni? Miért nem veszi észre az ember, micsoda pusztítást végez a gyűlölet abban is, akiben gerjed, s abban is, aki elszenvedi? Miért hisszük, hogy jogunk van a gyűlölethez, s hogy jogos és magától értetődő a bosszú a másik felett?

Az előadás követhetően meséli el a közismert történetet, miközben erőteljes, egyedi értelmezését adja a mű fizikai-színházi világának. A Capuletek és Montague-k napjaink maffiavilágába való elhelyezése mind scenikai, mind koreográfiai szempontból meghatározó értelmezést jelent. A mi Veronánk maffiacsaládjainak története modern környezetben, elegáns, öltönyös jelmezbe bújtatott figurákkal, a vér színében megrajzolt térben jelenik meg. A mozgó, vasketreczekre feszített tükrökben egy önző, agresszív világ képe látszik, azé a világa, amelyben a két szerelmes megállíthatatlan szerelme végül csak tragikus véget érhet.

A leghíresebb szerelmi történet – mozgalmasan, színesen.

„Uray Péter rendező hajmeresztő vállalkozásnak minősítette a színpadra vitelt, az eredmény pedig egy lélegzetelállítóan szép előadás lett, és a szkeptikusok arról is megbizonyosodhatnak: van költészet szavak nélkül is, van drámaiság zene, tánc és mozgás ötvözetében, és van katarzis.

És ami első látásra hátránynak tűnne – a szöveg hiánya –, szinte észrevétlenül válik előnyvé a produkcióban: a történetnek csak az esszenciája jelenik meg, és ettől még inkább felerősödnek bizonyos mozzanatok, pillanatok, még izzóbbá válik a szenvedély – mind a szerelem, mind a mindent megsemmisítő, romboló gyűlölet. Persze, kell a sikerhez a rendező arányérzéke, a szereplők kifinomult mozgáskultúrája, kell a külső és belső történésekhez mindvégig harmonikusan illeszkedő zene, a gyűlöletet, a világ sokszor kegyetlen törvényeit oly eredeti módon és mégis hűen tükröző díszlet.”

(Farcádi Botond: Szépség, szavak nélkül. Háromszék, 2008. november 29.)

„Shakespeare-t újramesélni táncban nem kis feladat, de az M Studio színészeinek nem jelent problémát, hogy egyetlen szó sem hangzik el az előadáson. Bár Uray Péter rendezésében a hagyományos, lineáris történetvezetés dominál, mégsem érezzük avittnak a mesét, nincs pantomimezgetés, kizárólag szimbolikus gesztusok vannak.”

(Fém és tükör www.kultura.hu)

„A két fiatal szerelme az előadás legalaposabban kidolgozott viszonya. Páros mozgássoraik a két figura kapcsolatának minden lényeges pontját megrajzolják – az ismerkedést, a félnék közeledést, az egymásba szeretést, a szeretkezést, a kétségbeesést és a halált.”

(Márton Imola: Kísérletek. www.ellenfeny.hu)

Szereplők:

Capulet: Fehérvári Péter
 Lady Capulet: Nagy Eszter
 Romeo: Nagy Attila
 Júlia: Magyarosi Imola m. v.
 Dajka: Polgár Emília
 Paris: Györgyjakab András m. v.
 Mercutio: Dávid Attila Péter
 Tybalt: Szekrényes László
 Lőrinc barát: Bajkó László

Díszlet-jelmez: Carmencita Brojboiu
 A rendező munkatársa: Szöllösi András (argentín tangó)
 Rendező: Uray Péter

Társszervező: Égtájak Iroda

Támogató: OKM

Jegyár 2000 Ft, diákjegy 1500 Ft, SZFE diák 500 Ft

Jegyfoglalás e-mailben: kovacs.andrea@merlinszinhas.hu, info@merlinszinhas.hu

Internetes jegyvásárlás: <http://merlin.jegy.hu>, www.ticketportal.hu, www.jegymester.hu

VENDÉGSÉGBEN BUDAPESTEN: KÁRPÁTALJAI MEGYEI MAGYAR DRÁMAI SZÍNHÁZ

WILLIAM SHAKESPEARE: AHOGY TETSIK

– komédia –

2010. május 18. kedd / 19.00
2010. május 19. szerda / 19.00

A gyulai Shakespeare Fesztivál 2009-es szabadtéri bemutatójának kőszínházi változata – a szövegtől némelykor elrugaskodó, szellemes „Shakespeare-játék” a megszokott „beregszászi stílusban”.

„Shakespeare mellett nem kell ügyvédként szólnunk. A világ valaha élt legérvényesebb drámaköltője, s egyik legszellemesebb vígjátékírója. Attól tud örök érvényű lenni, hogy a szikrázó filozófiát, a magasröptű gondolatokat egészen köznap eseményekbe ágyazza be. Olyanokba ráadásul, amelyek az emberiség történetében minduntalan, a mai napig visszaköszönnek. Az Ahogy tetszik sem légből kapott mese.

Élt egyszer, még a tartományok sokaságából álló Franciaországban egy trónbitorló, aki hercegbátyját, a jog szerinti uralkodót megfosztotta hatalmától. A trónfosztott herceg, hűséges kíséretével az ardennes-i erdőbe vette be magát. Sorscsapásnak hinnék száműzetését, ám hamar, és nagyon kellemesen csalatkozunk. A háborítatlan természetben a főúri hajléktalanok lelkét hamar átjárja a szabadság nyugalma.

Engem sem vonz az erdőn túli világ, a torzsalkodás, a világban uralkodó erőszak, az irigység, a pénzéhség; az, hogy ki akarom a másikat szorítani, nem hagyok teret neki, még akkor sem, ha a testvéremről van szó. Inkább a vágyakról, az álmokról mesélek, arról, ahogy nekem tetszene az élet: milyenné szeretnék válni, milyen embereket szeretnék látni magam körül. Modern reneszánsz vígjátékot kínálok, bizonyítandó, hogy itt és most is, ki lehet szakadni, le lehet vetkőzni a világ megannyi iszonyatát, és szabad szerelmesen ízlelgetni a titkokat.

Az én erdőm a szó mélyen rousseau-i értelmében vett természetiséget idézi: azt, amelybe kilépve, az ember visszatálal önnön természetéhez. A kiszakadás – beilleszkedés. Nem a Szentivánéji álombeli helyzet, amelyben az erdő a tudatalattink erdeje. Itt az átöltözések újjászületések: életből életbe való átlépések, önmagunk kipróbálása egy másik lényben. Szabadjon akár a másik nemben is, hitelesnek eljátszanom magamat! A szabadságom az, hogy játszhatom, s a játékomban bármit megtehetek.” (Vidnyánszky Attila)

„[Vidnyánszky] megtartja a darab cselekményét, de azt kiszólásokkal, idézetekkel, betétekkel, játékokkal minduntalan fellazítja. Előadásának két kulcsszava van: a játékoság és a társulati kifejezés- és létezőmód. A kettő feltételezi egymást. A produkciónak az asszociációk végtelen sorára épülő előadásmódját csak összeforrott, közös színházi nyelvet beszélő együttes tudja megvalósítani és elfogadtatni. Másfelől csak erős társulat képes arra, hogy tagjai betöltsék egy konstrukció minden pontját. Ilyen társulat a beregszászi, különösen, ha Vidnyánszkyval dolgozik.” – Nánay István: Próbakő és társai. (www.revizoronline.com)

SZEREPLŐK:

A száműzött herceg: Ivaskovics Viktor
Frigyes, a herceg öccse: Kacsur András
Amiens: Szabó Imre
Jaques: Vass Magdolna
Le Beau: Orosz Ibolya
Charles: Szabó Imre
Olivér: Sótér István
Orlando: Ferenczi Attila
Ádám: Orosz Ibolya
Próbakő, bohóc: Rác Zoltán
Csúrcsavar Olivér: Béres Ildikó
Corinnus, pásztor: Domareckaja Júlia
Silvius: Krémer Sándor
Vili, parasztleány: Ifj. Vidnyánszky Attila
Hymen: Béres Ildikó
Rosalinda: Tarpai Viktória
Célia: Kacsur Andrea
Phoebe: Orosz Melinda
Juci: Gál Natália

Díszlet- és jelmeztervező:

Alekszandr Belozub

Rendező: Vidnyánszky Attila

A Gyulai Várszínház, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház, a debreceni Csokonai Színház és az Égtájak Iroda közös produkciója

Társzervező: Égtájak Iroda

Támogató: OKM

Jegyár 2000 Ft, diákjegy 1500 Ft, SZFE diák 500 Ft

Jegyfoglalás e-mailben: kovacs.andrea@merlinszinhas.hu, info@merlinszinhas.hu

Internetes jegyvásárlás: <http://merlin.jegy.hu>, www.ticketportal.hu, www.jegymester.hu

VENDÉGSÉGBEN BUDAPESTEN:
YORICK STÚDIÓ, MAROSVÁSÁRHELY & DRAMACUM, BUKAREST

20/20

2010. május 26.
szerda / 19.00
2010. május 27.
csütörtök / 19.00

(130')

Író, rendező: **Gianina Cărbunariu**
Látványtervező: **Maria Drăghici**
Fordító, dramaturg: **Boros Kinga**

Játsszák:

Virgil Aioanei, Bányai Kelemen Barna, Berekméri Katalin, Carmen Florescu, Mădălina Ghițescu, Korpos András, Rolando Matsangos, Sebestyén Ába, Cristina Toma, Tompa Klára

A május 27-i előadás után AKTOROK 20/20-RÓL Demeter András színész, a marosvásárhelyi események tanúja és az előadás alkotói beszélgetnek a „fekete március” művészi tanúságátételéről.

20 évvel ezelőtt, románok és magyarok, marosvásárhelyi véres összecsapás – 20 évvel később, a „fekete március” az akkori gyerekek szemszögéből, románul és magyarul (s kicsit angolul is).

1990 március 19-én és 20-án Marosvásárhelyen összecsapott a román és a magyar tömeg, a harcokban mindkét oldalon életüket veszítették és megsebesültek emberek. Mindössze ennyit tudhat biztosan az, aki napjainkban a fekete március néven emlegetett etnikai zavargások felderítésére indul. A politikai közbeszéd, pártfüggő tálalásban, felemlegeti időnként a fekete márciust. A feltételezett okok, az események menete, következménye és jelentősége tekintetében nincs közmegegyezés. Az eltérő történetek, saját igazságukat őrizve, sosem léptek nyílt párbeszédbe egymással, de húsz év távlatából is meghatározzák Marosvásárhely közhangulatát és román–magyar kapcsolatait. A város intézményeiben inkább egymás mellett, mintsem együtt dolgoznak a különböző nemzetiségek. Más-más bárókba, klubokba járnak a román és a magyar fiatalok. A történelemtankönyvekben nem esik szó kisebbségi kérdéstről.

A 20/20 a román–magyar társadalmi együttélést, a kétnyelvűséget és az ezekből adódó emberi helyzeteket és konfliktusokat, konkrétan az 1990 márciusában Marosvásárhelyen lezajlott etnikai zavargásokat a színház eszközeivel tematizálja.

Elővehető színdarab híján a Yorick csapata mintegy a várost kérte fel társszerzőnek: több mint ötven, az eseményekben részt vevő vagy azok hatását közvetve megélt városi személyes elbeszélése adja a kiindu-

lópontját Gianina Cărbunariu anti-történelmi drámájának. A 20/20-ban nincsenek hősök vagy eszmék, az előadásnak nem célja az igazságtevés, sem a rekonstrukció. A felvilágosító helyzetek, eseményzilánkok épp azt mutatják, hogy hiányzik az egyetlen, mindenekfelett álló nézőpont, amelyből a fekete március felelősségteljesen átlátható, feldolgozható, értelmezhető volna. Ami marad, az a megőrzött részletek és az örökölt történetek néha felkavaró, néha groteszk igazsága, és a posztmárciusi valóság kérdéssora.

A cím – 20/20 – nemcsak március 20-át és az azóta eltelt húsz évet jelöli. A szemézetben ez a szám jelenti az egészséges látásélességet. A Yorick előadása látni és láttatni akarja a témát, hogy aztán beszélhessünk róla – anyanyelvünkön, a másik nyelven vagy bármilyen más nyelven. Ahogy az öt magyar és öt román színész az előadásban saját nyelven vagy a másik nyelvét bevallottan ügyetlenül beszélve megszólal. Kinek, ahogy sikerül.

Az előadást egyaránt ajánljuk a román, magyar és többnyelvű nézők figyelmébe. Tessek, poftiti stb.!

Gianina Cărbunariu a bukaresti I. L. Caragiale Színház- és Filmművészeti Egyetemen tanult rendező szakon, majd a Royal Court Theatre és a Lark Theatre drámaíró-ösztöndíjasa volt. Évfolyamtársaival közösen indították el a dramAcum nevű projektet, amely 2002 óta az új román dráma legfontosabb műhelye. Cărbunariu sajátos munkastílusa, hogy a drámairodalom valamely klasszikusának újraértelmezése helyett a majdani előadás társadalmi közegéből indul ki színészeivel, és a közös műhelymunka során írja meg az előadás szövegét. Cărbunariu darabjait ma Törökországtól Chiléig játsszák, rendezőként több külföldi színházi projektben vett részt, Marosvásárhely után Münchenben rendez.

„Az összecsukható szék éles és veszélyes csattanása. A fogszabályzásról lemaradó kis-kamasz életre elbaszott mosolya. A minden pártot megjárta, minden akkori problémája ellenére azért a Ceaușescu-korszakot nosztalgiaival emlegető öreg, aki román monológja végén magyarul hívja az asszonyt. Az emlékidéző, magukat altruista filantrópoknak beállító külföldiek, és az ugyanazt a néhány percet egész másképp megélik. Az udvarias hallgatót követő elutasítások. A magnószalag karcossága. Az elhallgató telefonok. 135 perc a pokolban, a kínpadon, a kabaréban.”

Papp Tímea: Már csak emlék?

www.revizoronline.com

„A dolog húsz év után is tisztázatlan, beszélgetést kezdeményezni a témában legalábbis kellemetlen. A két közösség élete azóta valahogy különvált. A Yorick Stúdió magyar nyelvű független színház. Itt, most, 2010-ben Marosvásárhely újra beszélni kezdett. Románul, magyarul és vegyesen. A színház ismét megelőzte az életet.” – *Voicu Rădescu: 20/20 – tessek / poftiti / etc. B24FUN*

„Történelmi előadás – nem azért, mert történelemről szól, a közelmúltról, hanem mert megtör valamit: hallgatást, tabut, félelmetek, kultúrákba zárkózást, ami egyaránt jellemző a magyar és a román színházra Romániában.” *Tompa Andrea: Ahány ház, annyi történelem. Színház, 2010. február*

Társszerző: Égtájak Iroda

Támogató: OKM

Jegyár: 2000 Ft, diákjegy 1500 Ft, SZFE diák 500 Ft

Jegyfoglalás e-mailben:

kovacs.andrea@merlinszinhaz.hu ,

info@merlinszinhaz.hu

Internetes jegyvásárlás: <http://merlin.jegy.hu>,

www.ticketportal.hu, www.jegymester.hu

Impresszum

BÚTORAJÁNLÓ MAGAZIN

III. ÉVFOLYAM

2010/MÁJUS-JÚNIUS

MEGJELENIK KÉTHAVONTA

FELELŐS KIADÓ:

MBIK ZRT.

KIADÁSÉRT FELEL:

PÓLYA MIKLÓS ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ

Szerkesztő:

Szálka Saci

Tervezőszerkesztők:

Szobonya Nikolett

Verbóczy Virág Eszter

Művészeti szerkesztő:

Tordai Tünde

Informatikai háttér, megjelenés a weben:

Gidófalvi Tamás

Vaszkó Dániel

Szerzők:

Boross Veronika

Gurubi Ági

Kalóczkai Marianna

Raspa

Szabó Judit Nikoletta

Szálka Saci

Zacsek Ágnes

Illusztrációk forrása:

www.mvik.hu,

www.sxc.hu,

www.rs.hu,

Holland Virágiroda

A lapban megjelent hirdetések tartalmáért a Kiadó nem vállal felelősséget.

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

KÜLSŐ-BELSŐ TEREK

BÚTORTRENDEK

KORTÁRS BELSŐÉPÍTÉS

ÖKO: HŰTÉS-FAGYASZTÁS

NAPKOLLEKTOROK

Konyha BÚTOR Stúdió

Budapest
XXIII., Reitter F. u. 78.

Nyitva tartás:
H.-Szo.: 10-20^h
Vas.: 10-18^h

Budapest
XXIII., Nagykőrösi út 349.

Nyitva tartás:
H.-Szo.: 10-20^h
Vas.: 10-18^h

A TERVEZÉSTŐL...

(3D-s látványterv)

A MEGVALÓSULÁSIG!

(az elkészült konyha)

